

VILNIAUS
FESTIVALIS
2024

VILNIUS
FESTIVAL
2024

**MISIJA
ĮMANOMA**

**MISSION
POSSIBLE**

**-ASIS FESTIVALIS
28TH FESTIVAL**

BIRŽELIO 2→21 D. | 2-21 JUNE

28-asis Vilniaus festivalis „Misija įmanoma“ siekia atspindėti istorinę muzikinę kultūrą ir modernias jos interpretacijas. Kompozitoriai ir atlikėjai visuomet išsiskyrė ypatingomis įžvalgomis ir kūrybiška reakcija į pavieniams žmonėms, visuomenei ir valstybei kylančius iššūkius, gebėjo muzikiniais ženklais užfiksuoti ir įamžinti reikšmingus istorinius įvykius. Vilniaus festivalis savo klausytojams atskleis ne vieną istorinę ir šiuolaikinę partitūrą, atspindinčią pavergtų tautų kovą už piliečių ir tikėjimo laisvę, viltį sukurti demokratines valstybes (Krzysztofo Pendereckio „Čakona“ iš „Lenkiškojo Requiem“, Arvo Pärto „Credo“, Osvaldo Balakausko „Requiem in memoriam Stasys Lozoraitis“), dvasinį prisikėlimą po išgyventų asmeninių dramų (Ludwigo van Beethoveno sonata fortepijonui „Hammerklavier“, Mieczysława Weinbergo koncertas violončelei ir orkestrui, Richardo Strausso „Didvyrio gyvenimas“, Antano Rekašiaus „Muzika styginiams“) ar net penkis šimtmečius aprėpiančią Anglijos karalių muzikinio pašlovinimo istoriją (ansamblio „The King’s Singers“ programa „Long live the King!“).

Festivalyje skleisis reikšminga įvairių kartų atlikėjų partnerystė: Valstybinis Vilniaus kvartetas ir Ukrainos jaunųjų solistų kvartetas koncerte pateiks Osvaldo Balakausko ir jo mokytojo, ukrainiečių kompozitoriaus Boriso Liatošinskio kūrinį; Vilniuje pirmąkart nuskambės bendra italų baroko orkestro „Il Giardino Armonico“ ir vieno žymiausių dabarties italų kompozitorių ir violončelininkų Giovanni Sollimos programa; tęsiamas Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro ir iškilaus JAV baritono bei pedagogo Thomo Hampsono bendradarbiavimas.

Nacionalinės filharmonijos scenoje koncertuos pasaulyje pripažinti muzikos meno meistrai: pianistas Marcas-André Hamelin, baritonas Thomas Hampsonas, dirigentai Victorienas Vanoostenas, Modestas Pitrenas, Robertas Šervenikas, smuikininkas Sergejus Krylovas, fleitistas Giovanni Antonini ir visa plejada ryškių jaunosios kartos talentų: britų violončelininkas Sheku Kanneh-Masonas, ukrainiečių pianistas Dmitrijus Levkovichius, lietuvių mecosopranas Gabrielė Kupšytė, kylanti fortepijono žvaigždė iš Izraelio Yoavas Levanonas, naujos sudėties vokalinis ansamblis „The King’s Singers“. Festivalyje tradiciškai dalyvaus ir gausios Lietuvos muzikos kolektyvų pajėgos.

Tegul visi festivalio susitikimai ir muzikinės patirtys praturtins ir sustiprins – misija įmanoma!

Rūta Prusevičienė,
Vilniaus festivalio vadovė

The 28th Vilnius Festival 'Mission Possible' seeks to reflect the historical musical culture and modern interpretations of it. Composers and performers have always been blessed with special insights and creative reactions to the challenges faced by individuals, society and the state, and have been able to capture and immortalise important historical events in music. The Vilnius Festival will reveal to its audiences a number of historical and contemporary scores evincing enslaved peoples' struggle for civil and religious freedom, and the aspiration to establish democratic states (Krzysztof Penderecki's 'Chaconne' from his *Polish Requiem*, Arvo Pärt's *Credo*, Osvaldas Balakauskas' *Requiem in Memoriam Stasys Lozoraitis*), spiritual resurrection after personal dramas (Ludwig van Beethoven's *Hammerklavier* piano sonata, Mieczysław Weinberg's Concerto for cello and orchestra, Richard Strauss' *A Hero's Life*, Antanas Rekašius' *Music for Strings*), and the five-century-old story of the musical glorification of the kings of England by The King's Singers.

The festival will be a platform for significant partnerships, bringing together performers from different generations. The Vilnius String Quartet and the Ukrainian Young Soloists Quartet will present works by Osvaldas Balakauskas and his teacher, the Ukrainian composer Boris Lyatoshinsky. For the first time, Vilnius will be the setting for a joint programme featuring the Italian Baroque Orchestra Il Giardino Armonico and Giovanni Sollima, one of the most famous contemporary Italian composers and cellists. The festival will foster cooperation between the Lithuanian National Symphony Orchestra and the prominent American baritone and teacher Thomas Hampson.

The Lithuanian National Philharmonic Society will host world-famous masters of music: the pianist Marc-André Hamelin, the baritone Thomas Hampson, the conductors Victorien Vanoosten, Modestas Pitrenas and Robertas Šervenikas, the violinist Sergej Krylov, and the flautist Giovanni Antonini. It will also host a wealth of outstanding young talents: the British cellist Sheku Kanneh-Mason, the Ukrainian pianist Dmitri Levkovich, the Lithuanian mezzo-soprano Gabrielė Kupšytė, the rising star of the piano, the Israeli Yoav Levanon, and the vocal ensemble The King's Singers in a new line-up. In accordance with tradition, the festival will feature a large number of Lithuanian ensembles.

May all the encounters and musical experiences of the festival enrich and strengthen: a mission that is possible!

Rūta Prusevičienė
Director of the Vilnius Festival

Turinys / Contents

Festivalio kalendorius / Calendar of events	6
Koncertai (LT)	11
Concerts (EN)	73
Salės planas / Seating plan.....	104
Bilietų pardavimo informacija / Ticketing information	105
Papildoma informacija lankytojams / Visitor information	105

Birželio 2 d., sekmadienį, 19 val.

**Credo in pace. LNSO,
Robertas Šervenikas,
Kauno valstybinis choras, solistai**

K. Penderecki, M. Weinberg, L. van Beethoven, A. Pärt

Birželio 5 d., trečiadienį, 19 val.

**Misija įmanoma. Marc-André Hamelin
interpretuoja Beethoveną, Schumanną
ir Ravelį**

L. van Beethoven, R. Schumann, M. Ravel

Birželio 7 d., penktadienį, 19 val.

**Trys herojai: Wagner, Liszt, Strauss.
LNSO, Victorien Vanoosten,
Yoav Levanon**

R. Wagner, F. Liszt, R. Strauss

Birželio 9 d., sekmadienį, 19 val.

**Lietuva sutinka Ukrainą. Vilniaus
kvartetas, Ukrainos solistų kvartetas**

B. Lyatoshinsky, O. Balakauskas, F. Mendelssohn

June 2, Sunday, 19.00

**Credo in Pace. LNSO,
Robertas Šervenikas,
Kaunas State Choir, soloists**

Penderecki, Weinberg, Beethoven, Pärt

June 5, Wednesday, 19.00

**Mission Possible. Marc-André Hamelin
performs Beethoven, Schumann
and Ravel**

Beethoven, Schumann, Ravel

June 7, Friday, 19.00

**Three Heroes: Wagner, Liszt, Strauss.
LNSO, Victorien Vanoosten,
Yoav Levanon**

Wagner, Liszt, Strauss

June 9, Sunday, 19.00

**Lithuania Meets Ukraine. Vilnius String
Quartet, Ukrainian Soloists Quartet**

Lyatoshinsky, Balakauskas, Mendelssohn

Birželio 11 d., antradienį, 19 val.

Tegyvuoja karalius! „King’s Singers“ Vilniuje

W. Byrd, M. East, M. Cavendish, J. Redford, R. V. Williams ir kt.

Birželio 13 d., ketvirtadienį, 19 val.

Requiem Stasio Lozoraičio atminimui. Šv. Kristoforo orkestras, „Jauna muzika“, Modestas Barkauskas, Gabrielė Kupšytė

O. Balakauskas

Birželio 16 d., sekmadienį, 19 val.

Harmonijos sodas. „Il Giardino Armonico“, Giovanni Antonini, Giovanni Sollima

D. Sarro, L. Leo, L. Boccherini, G. Ph. Telemann, A. Vivaldi, G. Sollima

Birželio 19 d., trečiadienį, 19 val.

Naujas šedevrų skambesys. LKO, Sergej Krylov, Anna Geniušienė

A. Rekašius, J. Haydn, J. N. Hummel

Birželio 21 d., penktadienį, 19 val.

Thomas Hampson gala. LNSO, Modestas Pitrėnas

W. A. Mozart, Ch. Gounod, J. Massenet, G. Verdi, F. Lehár, L. Bernstein, C. Porter

June 11, Tuesday, 19.00

Long Live the King! The King’s Singers in Vilnius

Byrd, East, Cavendish, Redford, Williams and others

June 13, Thursday, 19.00

Requiem in Memoriam Stasys Lozoraitis. St Christopher Orchestra, Jauna muzika, Modestas Barkauskas, Gabrielė Kupšytė

Balakauskas

June 16, Sunday, 19.00

Harmony Garden. Il Giardino Armonico, Giovanni Antonini, Giovanni Sollima

Sarro, Leo, Boccherini, Telemann, Vivaldi, Sollima

June 19, Wednesday, 19.00

A New Sound to the Masterpieces. LCO, Sergej Krylov, Anna Geniušienė

Rekašius, Haydn, Hummel

June 21, Friday, 19.00

Thomas Hampson Gala. LNSO, Modestas Pitrėnas

Mozart, Gounod, Massenet, Verdi, Lehár, Bernstein, Porter

LRT

GAVĖ NEIEŠKOSITE, KAIP ATSIŠAKYTI

NAUJIENLAIŠKIS
KULTŪRA SU LRT

Prenumeruokite čia: naujienlaiskis.lrt.lt

KONCERTAI

11

Birželio 2 d., sekmadienis, 19 val.
Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžioji salė

CREDO IN PACE

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS
(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrėnas)

KAUNO VALSTYBINIS CHORAS
(meno vadovas ir vyr. dirigentas Robertas Šervenikas)

Solistai:
SHEKU KANNEH-MASON (violončelė, Jungtinė Karalystė)
DMITRI LEVKOVICH (fortepijonas; Ukraina, Kanada)

Dirigentas **ROBERTAS ŠERVENIKAS**

Programa:**I**

KRZYSZTOF PENDERECKI (1933–2020)

Čakona iš „Lenkiškojo Requiem“ solistams, mišriam chorui ir orkestrui (2005)

MIECZYŚLAW WEINBERG (1919–1996)

Koncertas violončelei ir orkestrui c-moll, op. 43 (1948)

*Adagio**Moderato**Allegro. Cadenza**Adagio*

Solistas SHEKU KANNEH-MASON (violončelė)

II

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)

„Chorinė fantazija“ fortepijonui, chorui ir orkestrui, op. 80 (1808)

*Adagio**Finale. Allegro*

ARVO PÄRT (g. 1935)

„Credo“ fortepijonui, mišriam chorui ir orkestrui (1968)

Solistas DMITRI LEVKOVICH (fortepijonas)

Atlieka:

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

KAUNO VALSTYBINIS CHORAS

Dirigentas ROBERTAS ŠERVENIKAS

**Apie Sheku Kanneh-Masoną – įkvepiantį
jauną britų violončelininką, kuris pakeitė
mūsų požiūrį į klasikinę muziką, turbūt
net nereikia pasakoti.**

Kasmet klasikinės muzikos portalas *bachtrack.com* skelbia statistiką, kurioje pristato dažniausiai pasaulio koncertų salėse skambėjusius kūrinius, populiariausius kompozitorius ir užimčiausius atlikėjus. 2023 m. duomenimis, daugiausia koncertavęs violončelininkas buvo **SHEKU KANNEH-MASONAS** – britų jaunosios kartos klasikinės muzikos žvaigždė, Kanneh-Masonų šeimos, kurios visi septyni vaikai – išskirtinio talento muzikai, narys.

„Apie Sheku Kanneh-Masoną – įkvepiantį jauną britų violončelininką, kuris pakeitė mūsų požiūrį į klasikinę muziką, turbūt net nereikia pasakoti“, – štai taip muzikantą pristato Karališkosios Liverpulio filharmonijos orkestras. Sh. Kanneh-Masonas groja tiek svarbiausiose pasaulio koncertų salėse, tiek alternatyvios muzikos klubuose ar mokyklose, siekdamas, kad klasikinė muzika būtų prieinama visiems. 2016 m. violončelininkas nugalėjo BBC jaunųjų atlikėjų konkurse, o 2018 m. sulaukė didžiulio dėmesio visame pasaulyje, kai grojo Sasekso hercogo ir hercogienės vestuvėse. Tąkart per televiziją violončelininką išgirdo beveik du milijardai žmonių visame pasaulyje.

Tarp Sh. Kanneh-Masono 2023–2024 m. akcentų – pasirodymas festivalio „BBC Proms“ paskutinės nakties koncerte kartu su BBC simfoniniu orkestru, diriguojant Marin Alsop. Šiame festivalyje violončelininkas groja kasmet nuo debiuto 2017-aisiais. Kiti svarbiausi sezono įvykiai – koncertai su Los Andželo, Paryžiaus, Ispanijos nacionaliniu, Airijos simfoniniu, Oslo filharmonijos, Čikagos simfoniniu, Karališkuoju Liverpulio, Niujorko filharmonijos, San Francisko filharmonijos ir daugeliu kitų elitinių pasaulio orkestrų. Kartu su seserimi pianiste Isata surengta rečitalių Japonijoje, Singapūre, Pietų Korėjoje ir gastrolės Europoje.

Sh. Kanneh-Masono įrašus leidžia „Decca Classics“. 2020 m. pasirodęs muziko albumas „Elgar“ pateko į oficialius Jungtinės Karalystės populiariausių albumų sąrašus, o Sh. Kanneh-Masonas tapo pirmuoju violončelininku istorijoje, pasiekusiu Jungtinės Karalystės „Top 10“.

Atlikėjas yra Londono Karališkosios muzikos akademijos absolventas, ten studijavo pas Hannah Roberts. 2022 m. gegužę violončelininkas tapo pirmuoju šios institucijos kviestiniu Menuhino atlikimo meno mentorystės dėstytoju. 2020 m. jis tapo Britanijos imperijos ordino nariu. Kadangi Kanneh-Masonų šeimą giminystės ryšiai sieja su Antigva ir Barbuda, Sh. Kanneh-Masonas yra šios šalies jaunimo simfoninio orkestro ambasadorius.

Violončelininkas griežia Matteo Goffrillerio 1700 m. instrumentu.

Ukrainiečių kilmės Kanados pianistas **DMITRI LEVKOVICHUS** Lietuvos publikai gerai pažįstamas. Pianisto pasirodymai vertinami už jo „meninį rafinuotumą“ „Frankfurter Allgemeine Zeitung“. D. Levkovichius buvo pristatytas ARTE TV cikle „Rytojaus žvaigždės“, taip pat interviu serijoje „Living the Classical Life“. Jo debiutinis albumas sulaukė pasaulinio kritikų pripažinimo ir atnešė menininkui nominaciją 2016 m. Tarptautiniuose klasikinės muzikos apdovanojimuose.

Vienuolika metų Curtis muzikos institute pianistas gilinosi į atlikimo meno paslaptis pas legendinį armėnų pianistą Sergejų Babajaną. Levkovichius yra daugiau nei 20 tarptautinių konkursų, tokių kaip Klivlando, „German Piano Award“ ir daugelio kitų, laureatas.

D. Levkovichiaus repertuare yra per 30 koncertų fortepijonui, jis yra skambinęs su žymiausiais pasaulio orkestrais, tarp kurių minėtini Klivlando, Dresdenu filharmonijos, „Gulbenkian Orchestra“, Jutos simfoninis ir kiti. Pianistas yra koncertavęs Berlyno filharmonijoje, Frankfurto „Alte Oper“ salėje, Eliziejaus laukų teatre, „Carnegie Hall“ salėse.

2021 m. rudenį D. Levkovichius surengė gastroles Šveicarijoje – grojo Ludwigo van Beethoveno „Imperatoriškąjį“ koncertą Bazelio ir Berno filharmonijų salėse. Pastaruoju metu menininkas vis plačiau pripažįstamas ir kaip kompozitorius.

Pagal dmitrilevkovich.com

Vieną brandžiausių bei žymiausių Lietuvos kolektyvų **LIETUVOS NACIONALINĖ SIMFONINĖ ORKESTRA** 1940 m. įkūrė kompozitorius, dirigentas ir pianistas Balys Dvarionas, 1964–2015 m. orkestrui dirigavo ir vadovavo Juozas Domarkas, nuo 2015-ųjų rudens kolektyvo meno vadovo ir vyriausiojo dirigento pareigas eina Modestas Pitrenas. Robertas Šervenikas yra antrasis LNSO dirigentas, J. Domarkas yra orkestro garbės dirigentas.

Kolektyvas kasmet surengia apie 50 koncertų Filharmonijos Didžiojoje salėje ir kitose Lietuvos scenose, dažnai gastroliauja užsienyje. Lankytasi daugelyje Europos šalių, Japonijoje, Pietų Amerikoje, Pietų Korėjoje, grota garsiose salėse, tokiose kaip Vienos „Musikverein“, Kelno, Berlyno filharmonijos, Londono „Barbican Centre“, Frankfurto „Alte Oper“, Amsterdamo „Concertgebouw“, Tokijo „Metropolitan“ ir „Suntory Hall“, Osakos „Festival Hall“, ir daugelyje kitų.

Orkestrui dirigavo istorinės asmenybės ir pasaulinio garso batutos meistrai, tarp jų B. Dvarionas, Saulius Sondeckis, Jonas Aleksa, Mstislavas Rostropovičius, Krzysztof

Pendereckis, Justusas Frantzas, Neeme Järvi, Christophas Eschenbachas, Olivier Grangeanas, Mirga Gražinytė-Tyla, kt.

LNSO koncertavo su daugeliu žymių atlikėjų, iš jų minėtini dainininkai Montserrat Caballé, Jessye Norman, Sergejus Larinas, Violeta Urmana, Virgilijus Noreika, pianistai Emilis Gilelsas, Danielis Pollackas, Sergio Tiempo, Mūza Rubackytė, Petras Geniušas, smuikininkai Gidonas Kremeris, Leonidas Koganas, Julianas Rachlinas, Sergejus Krylovas, violončelininkai Mischa Maiskis, Ivanas Monighetti, Davidas Geringas, M. Rostropovičius.

LNSO įrašų išleista Lietuvoje ir užsienyje („Melodija“, „Marco Polo“, „Col legno“, „Ella Records“, „Naxos“, „Avie Records“). Tarp naujausių garso įrašų – 2020 m. rugpjūtį kompanijos „Naxos“ išleista ukrainiečių kompozitoriaus Valentino Silvestrovo kūrinių kompaktinė plokštelė, kurią įrašant dalyvavo LNSO, dirigentas Christopheris Lyndon-Gee, dainininkė Inna Galatenko ir pianistas Olegas Bezborodko. 2020 m. rudenį pasirodė Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje ir Vilniaus plokštelių studijoje įrašyta bei vokiečių leidybos kompanijoje „Accentus Music“ išleista Arvo Pärto kūrinių kompaktinė plokštelė „Lamentate“ su pianiste Onute Gražinyte, violončelininku Edwardu Kingu ir dirigentu M. Pitrenu. Šiam garso įrašui žymiojo vokiečių muzikos žurnalo „Fono Forum“ kritikai skyrė aukščiausią 5 žvaigždučių įvertinimą. 2021 m. pradžioje prestižinė suomių garso įrašų kompanija „Ondine“ išleido Ž. Martinaitės kūrybos kompaktinę plokštelę „Saudade“, ją įrašant, be LNSO, taip pat dalyvavo Lietuvos kamerinis orkestras (LKO), dirigentė Giedrė Šlekytė ir pianistas Gabrielius Alekna.

Vieną brandžiausių ir žymiausių Lietuvos kolektyvų **KAUNO VALSTYBINĖ CHORĄ** (KVCH) 1969 m. įkūrė Petras Bingelis (1943–2020) ir vadovavo jam 51 metus, iki pat mirties. 2021 m. naujuoju choro meno vadovu ir vyriausiuoju dirigentu tapo Robertas Šervenikas. Choras kasmet surengia daugiau kaip 50 koncertų įvairiose Lietuvos scenose, gastroliauja užsienyje. Kelionių geografija apima daugelį Europos šalių, Pietų Ameriką, Afriką, Kiniją, choras yra dainavęs žymiausiose Europos koncertinėse erdvėse: Paryžiaus „Salle Pleyel“, Dievo Motinos katedroje, Eliziejaus laukų teatre, Bavarijos operos teatre, Berlyno „Schauspielhaus“, Romos „Parco della musica“, Buenos Airių „Teatro Colón“, Santjago ir Kairo operos teatruose, koncertavo prestižiniuose muzikos festivaliuose „Prahos pavasaris“, „Varšuvos ruduo“, Šlėzvingo-Holšteino, Reingau, Kelno, Liudvigsburgo, Gštado, Eviano, Kanarų salų ir kt., yra nuolatinis svarbiausių Lietuvos festivalių dalyvis.

Per 52 gyvavimo metus chorui dirigavo žymiausi pasaulio ir Lietuvos dirigentai, kolektyvas dainavo su iškiliausiais solistais, sukauptas milžiniškas repertuaras (daugiau kaip 260 stambios formos ir 600 nedidelės apimties įvairių epochų ir

žanrų kūrinį). Choro diskografijoje – daugiau kaip 60 įrašų, ypatingą vietą tarp jų užima Lietuvos kompozitorių kūriniai. Kolektyvas dalyvauja šiuolaikinės muzikos festivaliuose „Gaida“ ir „Iš arti“, tiesioginėse „Euroradio“ transliacijose, yra nuolatinis svarbių Lietuvos valstybės švenčių, iškilmingų koncertų dalyvis, jo atliekamu Lietuvos Respublikos himnu Lietuvos radijas pradeda kiekvieną mūsų dieną.

Parengė Rima Povilionienė

Kauno valstybinio choro meno vadovas ir vyr. dirigentas, Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro (LNSO) antrasis dirigentas **ROBERTAS ŠERVENIKAS** tarptautinę karjerą pradėjo 1997 m., kai Mstislavas Rostropovičius, statydamas Eviano festivalyje S. Prokofjevo baletą „Romeo ir Džuljeta“, pakvietė jį asistentu. Nuo 2008 m. maestro kviečiamas diriguoti Bavarijos valstybiniame operos teatre Miunchene, 2008–2018 m. buvo Lietuvos nacionalinio operos ir baletų teatro (LNOBT) muzikos vadovas, 2020 m. debiutavo Ciuricho operos teatre. Su įvairiais orkestrais R. Šervenikas koncertavo beveik visose Europos šalyse, Japonijoje, Pietų Korėjoje, Kinijoje, Tailande, Pietų Afrikos Respublikoje, Brazilijoje, Izraelyje, Meksikoje, bendradarbiavo su žymiais pasaulio solistais; yra Tarptautinio Tytuvėnų vasaros festivalio ir Chaimo Frenkelio festivalio Šiauliuose meno vadovas.

Ypač reikšminga R. Šerveniko veiklos dalis – aktyvi naujų lietuvių kompozitorių simfoninių kūrinių sklaida, jis nuolat kviečiamas diriguoti aktualiosios muzikos festivalio „Gaida“ koncertuose, jo vadovaujama LNOBT trupė parengė įsimintą O. Narbutaitės operos „Kornetas“ pastatymą. Dirigentas yra parengęs kelias dešimtis įrašų, juos išleido „Naxos“, „Finlandia records“, kitos įrašų kompanijos. Nuo 1996 m. dėsto Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje, yra Dirigavimo katedros profesorius, dalyvauja konkursų vertinimo komisijose. R. Šervenikas 2005 m. pelnė Lietuvos nacionalinę kultūros ir meno premiją, 2016 m. apdovanotas Kultūros ministerijos garbės ženklu „Nešk savo šviesą ir tikėk“. Nuo 2021 m. kovo perėmė Kauno valstybinio choro meno vadovo ir vyriausiojo dirigento pareigas.

Parengė Rima Povilionienė

Po 1984 m. įvykusios premjeros, **Krzysztofo Pendereckio** (1933–2020) „**Lenkiškasis Requiem**“ tapo vienu dažniausiai atliekamų kompozitoriaus kūrinių. Premjera Štutgaro „Liederhalle“ tuomet subūrė didžiules tarptautines atlikėjų pajėgas.

„Lenkiškuoju Requiem“ Pendereckis šį kūrinių pavadinimą siekdamas susieti su svarbiais Lenkijos istorijos įvykiais ir asmenybėmis, atkreipdamas dėmesį į neramų XX a. antrosios pusės politinį kraštovaizdį. Kompozitorius yra sakęs, kad jei nebūtų „Solidarumo“, kuriam dedikavo vieną kūrinių dalių – „Lacrimosa“, nebūtų buvę ir „Lenkiškojo Requiem“.

Kompozicija, parašyta keturiems solistams, dideliame mišriame choru ir orkestrui, – vienas didingiausių to laikotarpio Krzysztofo Pendereckio kūrinių, jame sudera vėlesnei jo kūrybai būdingi neoromantinės muzikos elementai ir ankstyvojo stiliaus eksperimentiškumas. Kartu „Lenkiškasis Requiem“ seka praeities meistrų sukurta *requiem* tradicija – nuo Johanno Ockeghemo iki Benjamino Britteno. Kaip rašo Georgas Predota, „Lenkiškąjį Requiem“ galima pavadinti dramatine oratorija, kurios pagrindinė tema yra žmogaus santykis su mirtimi sudėtingų Pendereckio gimtosios šalies politinių įvykių kontekste.

Vilniaus festivalio pradžios koncerte išgirsime vėliausiai parašytą ciklo dalį – **Čakoną**. Ją Krzysztofas Pendereckis sukomponavo ir įtraukė vėliau, giliai sukrėstas popiežiaus Jono Pauliaus II mirties. Pirmąsyk visas „Lenkiškasis Requiem“, jau su Čakona, nuskambėjo 2005 m. Vroclave. Ši ciklo dalis, parašyta tik styginiams, labai dažnai koncertų salėse skamba ar yra įrašoma atskirai nuo viso „Lenkiškojo Requiem“. Čakonoje kompozitorius seka barokine tradicija: čakona remiasi besileidžiančia boso linija, kurią ornamentuoja išmoningos melodijos.

Dažnai sakoma, kad **Mieczysławo Weinbergo** (1919–1996) muzika Vakarų pasauliui ilgą laiką buvo paslaptimi, o pastaraisiais metais, ambasadoriaujama tokių pirmo ryškumo žvaigždžių kaip Gidonas Kremeris ar Mirga Gražinytė-Tyla, tapo dideliu atradimu. Vėlyvą šio žydų kilmės lenkų kompozitoriaus sėkmę lėmė sudėtingas laikas, kai Weinbergui asmeniškai teko nukentėti nuo represyvosios sovietų politikos ir kampanijos prieš vadinamąjį formalizmą.

Koncerto violončelei ir orkestrui c-moll, op. 43, pirmojo Weinbergo koncerto solo instrumentui su orkestru, premjera įvyko laikams šiek tiek aprimus – praėjus keleriems metams po Stalino mirties. Galima sakyti, kad diktatoriaus mirtis išgelbėjo Weinbergui gyvybę – kompozitorius buvo tapęs sovietų teroro auka, persekiojamas, o prieš pat Stalino mirtį netgi suimtas.

„
Aplinkui tvyrant sovietiniam antisemitizmui, Weinbergas tiesiog šaukė apie savo žydiškumą.“

Pirmuoju koncerto violončelei atlikėju 1956 m. tapo Mstislavas Rostropovičius. Normanas Lebrechtas apie šį kūrinių rašė, kad „aplinkui tvyrant sovietiniam antisemitizmui, Weinbergas tiesiog šaukė apie savo žydiškumą“, mat koncerte plačiai naudojamos žydiškos intonacijos. Taip pat muzikologai išvelgia Weinbergo koncerto violončelei sąsąukas su gero jo bičiulio, kompozitoriaus Dmitrijaus Šostakovičiaus kūryba.

Antroje 2023–2024 m. sezono pusėje violončelininkas Sheku Kanneh-Masonas Weinbergo koncertą griežia Londone, Liverpulyje, Detroite ir kitur, taip pat su šiuo kūriniu atvyksta ir į Vilniaus festivalį.

1808 m. gruodžio 22 d. Vienoje vyko įspūdingas koncertas, trukęs net keturias valandas. Jame įvyko **Ludwigo van Beethoveno** (1770–1827) Penktosios ir Šeštosios simfonijų, taip pat Ketvirtos koncerto fortepijonui su orkestru premjera, skambėjo kiti kompozitoriaus kūriniai. Šiam įspūdingam autoriniam įvykiui kompozitorius parašė ir dar vieną kompoziciją – **„Chorinę fantaziją“ fortepijonui, chorui ir orkestrui**, turėjusią tapti monumentalaus koncerto kulminacija.

Tuometei publikai žodis „fantazija“ vis dar siejosi su improvizacinės prigimties kūriniais solo klavišiniams instrumentams. Per premjerą fantazijos įžangoje Beethovenas, skambinęs kūrinių fortepijono partiją, išties improvizavo, kol prie jo prisijungė orkestras, o galiausiai – ir choras. Tad šis Beethoveno „eksperimentas“, kantatos ir koncerto mišinys, laisva improvizacija ir variacijos dainos „Gegenliebe“ tema, XIX a. pradžios publikai žanro atžvilgiu nebuvo lengvai išlukštenamas. Glumino ir neįprasta kūrinių struktūra bei trukmė. Kompozitorius parašė vos dvi dalis, o fantazija trunka tik apie 20 minučių. Kai kurie muzikologai išvelgia „Chorinės fantazijos“ ir Devintosios Beethoveno simfonijos ryšius, teigdami, jog yra sąsąukų tarp pagrindinių kūrinių temų ar naudojamo teksto.

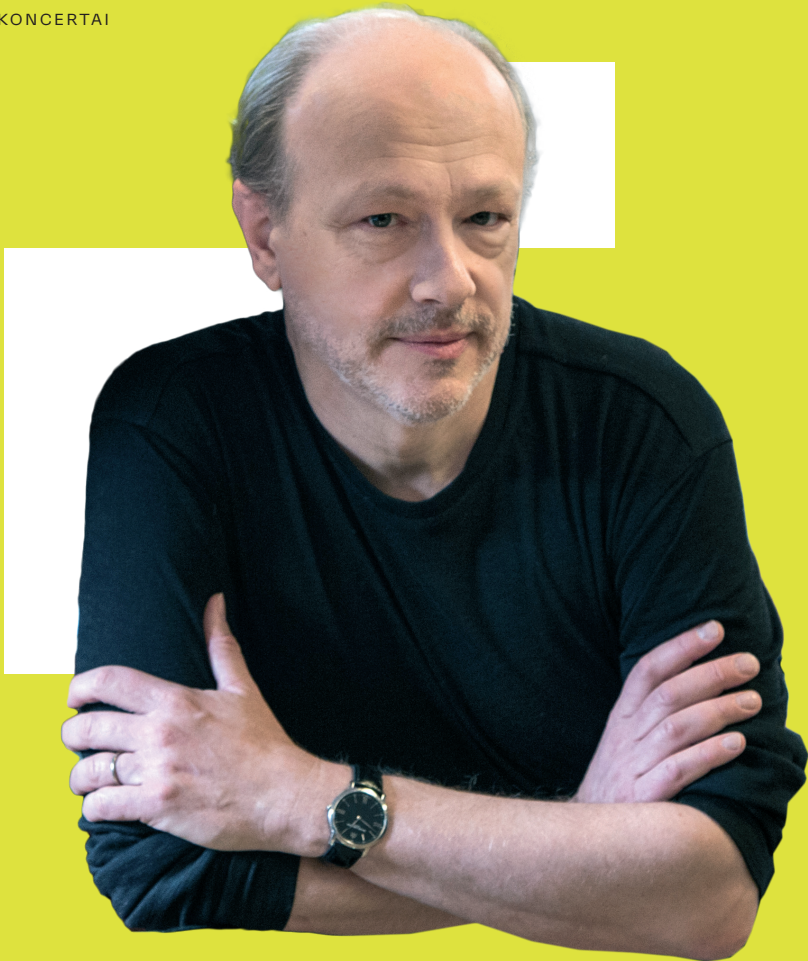
Kalbama, kad „Chorinė fantazija“ premjeros vakarą patyrė fiasko: kūrinių Beethovenas baigė labai vėlai, nebuvo laiko jį tinkamai surepetuoti. Todėl visai nenuostabu, kad vėliau kompozitorius fantaziją ne sykį taisė, tačiau šiandien ji išlieka vienu labiausiai intriguojančių kūrinių vokiečių kompozitoriaus kūrybinėje biografijoje.

1968 m. **Arvo Pärto** sukurtas „Credo“ tarsi susumuoja ankstyvąją estų kompozitoriaus kūrybą, sujungdamas dodekafonijos, sonorizmo ir aleatorinės muzikos elementus. Kartu tai – ir pirmasis kompozitoriaus kūrinys, parašytas pagal religinį tekstą, tapusį kūrinių struktūros prototipu.

„Credo“ tekstas – tai koliažas, kuriame naudojama frazė iš tikėjimo išpažinimo „Aš tikiu Jėzumi Kristumi“, taip pat fragmentas iš Kalno pamokslo, apibūrinantis krikščionybės esmę: neatsakyk į blogą blogu. Kūrinių garsovaizdis taip pat atspindi kontrastą. „Credo“ įrėmina tikėjimo išpažinimas, kurį lydį choro ir solo fortepijono partijoje girdima iš Johanno Sebastiano Bacho Preljudo C-dur atklystanti harmonija. Tai – grožio ir tiesos simbolis. Tamsėnis Senojo Testamento pasaulis įgarsinamas dodekafonine medžiaga, ji komponuojama pagal griežtas taisykles, naudojamos serijos remiasi kvintų ratu. Pirmąsyk „Credo“ Taline atliko Estijos radijo choras, Estijos nacionalinis simfoninis orkestras ir pianistas Martas Lille, diriguojant Neeme Järvi. Premjera tapo sensacija: šokiruota publika reikalavo kūrinių pakartoti, tačiau jau visai netrukus kūrinys buvo uždraustas, o kompozitorius kartu su dar keliais muzikais turėjo valdžios atstovams pasiaiškinti, ar tai nebuvo politinė provokacija. Tačiau Pärto tvirtinimu, „Credo“ – gilias asmeniškias kūrinys, simbolinis jo atsiveikinimas su ankstyvąją kūrybą lydėjusia dvylikatone technika. „Tarsi nusipirkau sau laisvę, kurios kaina buvo visko atsižadėjimas, visiškai apsinuoginant, atverčiant naują gyvenimo puslapį“, – 2005 m. radijo laidoje apie šį kūrinių pasakoją estų kompozitorius.

Pagal arvopart.ee

”
Tarsi nusipirkau sau laisvę, kurios kaina buvo visko atsižadėjimas, visiškai apsinuoginant, atverčiant naują gyvenimo puslapį.

Birželio 5 d., trečiadienis, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžioji salė

MISIJA ĮMANOMA

MARC-ANDRÉ HAMELIN (fortepijonas, Kanada)

Programa:

I

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)

Sonata fortepijonui, op. 106, B-dur

(*Große Sonate für das Hammerklavier*, 1817–1818)

Allegro

Scherzo. Assai vivace

Adagio sostenuto

Introduzione. Largo – Fuga: Allegro risoluto

II

ROBERT SCHUMANN (1810–1856)

„Waldszenen“, op. 82 („Miško scenos“, 1848–1849)

„Eintritt“ (Įžanga)

„Jäger auf der Lauer“ („Medžiotojas pasaloje“)

„Einsame Blumen“ („Vienišos gėlės“)

„Verrufene Stelle“ („Prakeikta vieta“)

„Freundliche Landschaft“ („Draugiškas peizažas“)

„Herberge“ („Nakvynė“)

„Vogel als Prophet“ („Paukštis pranašas“)

„Jagdlied“ („Medžioklės daina“)

„Abschied“ („Atsisveikinimas“)

MAURICE RAVEL (1875–1937)

„Gaspard de la nuit“ („Nakties Gasparas“, 1908), M. 55

„Ondine“ („Undinė“)

„Le Gibet“ („Kartuvės“)

„Scarbo“

Atlieka MARC-ANDRÉ HAMELIN (fortepijonas)

Pianistas, „gerai žinomas dėl savo domėjimosi fortepijono repertuaro greitkeliais ir nepramintais takais“, – taip, švelniai perfravavus, kanadiečių pianistą **MARČĄ-ANDRÉ HAMELINĄ** sykį apibūdino „The Gramophone“ apžvalgininkė Harriet Smith. Pianistas ir kompozitorius, „atlikėjas su beveik antžmogišku techniniu meistriškumu“, kaip rašo „The New York Times“, Vilniaus festivalyje pristato vienus sudėtingiausių įprasto pianistų repertuaro kūrinių.

Pasaulyje M.-A. Hamelinas išgarsėjo tiek dėl išskirtinio talento, tiek dėl plataus kūrybinio akiračio. Jis nuolatos koncertuoja visame pasaulyje kartu su svarbiausiais mūsų laikų dirigentais ir orkestrais, groja rečitalius prestižinėse koncertų salėse. Svarbiausi pianisto 2023–2024 m. sezono akcentai – pasirodymai su Hageno filharmonijos, Nyderlandų radijo filharmonijos, Los Andželo kameriniu orkestrais. M.-A. Hamelinas groja rečitalius ar kamerinę muziką Prahoje, Lenkijoje, Osle, Elbės filharmonijoje Hamburg, Londono „Wigmore Hall“.

M.-A. Hamelinas – išskirtinis „Hyperion Records“ menininkas, jo diskografijoje yra per 70 albumų su repertuaru fortepijonui solo, su orkestru, taip pat – kameriniai kūriniai. 2023 m. spalį išleisti pianisto įgroti prancūzų kompozitoriaus Gabrielio Fauré Noktiurnai ir Barkarolės, taip pat siuita keturioms rankoms, kurią M.-A. Hamelinas įrašė su savo žmona Cathy Fuller.

Pianistas ne tik groja, bet ir kuria muziką, yra parašęs per 30 kūrinių, gavęs užsakymą net iš tarptautinio Vano Cliburno pianistų konkurso. 2022 m. rugpjūtį įvyko jo fortepijoninio kvinteto premjera.

M.-A. Hamelinas yra pelnęs daugybę prestižinių įvertinimų, tarp kurių – 11 „Grammy“ nominacijų, Vokiečių įrašų kritikų asociacijos apdovanojimas už viso gyvenimo nuopelnus. 2014 m. „ECHO Klassik“ jį paskelbė metų instrumentininku, o 2020 m. gruodį jam įteiktas Ontario menų fondo Paulio de Huecko ir Normano Walfordo apdovanojimas už meistriškumą. Menininkas taip pat yra įvertintas Kanados valstybiniais apdovanojimais.

„Man pasisekė, nes visada į publiką žvelgiau kaip į draugus. Į kiekvieną koncertą einu jausdamas, kad turiu kažką, kuo noriu pasidalinti“, – sako į Lietuvą atvykstantis pianistų elito narys.

Pagal marcandrehamelin.com

1818 m. užbaigta **Ludwigo van Beethoveno** (1770–1827) **Sonata fortepijonui, op. 106, B-dur**, – vienas sudėtingiausių šio kompozitoriaus, o ir apskritai pianistų repertuaro kūrinių. Todėl visi nenuostabu, kad su ja siejama ir savo meistriškumu garsėjusio Ferenco Liszto pavardė: anksčiausiai dokumentuotame sonatos atlikime 1836 m. minimas būtent šis vengrų pianistas ir kompozitorius.

Beethovenas šią sonatą rašė bičiuliui, mecenatui ir vieninteliam savo kompozicijos mokiniui erchercogui Rudolfui, kuris, kaip pasakojama, buvo vienas iš nedaugelio, savo laiku gebėjusių šį mokytojo šedevrą sugroti. Kad pats Beethovenas suprato, jog parašė techniškai ypač sudėtingą kūrinių, galima spręsti iš jo pastabos leidėjui, kuriam siųsdamas „Hammerklavier“ sonatą jis rašė: „Štai tau sonata, kuri bus kietas riešutėlis.“

Priklausomai nuo interpretacijos nuo 40 iki 50 minučių trunkantis kūrinys jungia svarbiausius Beethoveno vėlyvajai kūrybai būdingus bruožus. Joje randamos ir kituose kūriniuose naudotos temos, ir subtilus humoras. Sonatos forma perkuriama, iš dalies atsigręžiama į ikiklasicistinio stiliaus tradiciją, tyrinėjama modali harmonija.

Pirmoji sonatos dalis *Allegro* – simfoniška, itin greito tempo. Beethovenas, kaip tikras novatorius, rašydamas ją naudojo nauju išradimu – metronomu. Nutoldamas nuo klasikinės sonatos formos, *Scherzo* kompozitorius parašė kaip antrąją, o ne trečiąją ciklo dalį. Lėtoji dalis – trečioji *Adagio sostenuto* – tyrinėja tolimes tonacijas. Įdomu, kad pirmą šios dalies taktą kompozitorius prirašė vėliau, o leidėjams sonatą buvo išsiuntęs be jo. Aštriai kontrastingas finalas *Introduzione: Largo... Allegro-Fuga: Allegro risoluto*, prasidedantis lėta įžanga, galiausiai užauga į galingą *fortissimo* kulminaciją.

„**Miško scenos**“, op. 82 („**Waldszenen**“), – paskutinis reikšmingas **Roberto Schumanno** (1810–1856) ciklas fortepijonui. Jį kompozitorius baigė 1848–1849 m., vaduodamasis iš vis gilėjančios depresijos. Tačiau „Miško scenos“ pats labai vertino ir vėliau savo leidėjui rašė, jog tai kūrinys, kurį „ilgai puoselėjo“. Ciklas nėra tik iliustratyvus miško atvaizdavimas. Jis pasakoja apie mišką kaip pačią gražiausią, tačiau iki galo nepažiną vietą. Jame permąstoma žmogaus vieta laukinėje gamtoje, ir tai, kaip susitikimas su ja gali paveikti žmogaus savivoką.

Švelniai šlamėdama pasitinka pirmoji ciklo dalis „Eintritt“. Iš rimtumo šiek tiek tyčiojasi energinga „Jager auf der Lauer“. Nuotaika dar sykį pasikeičia trečioje ir ketvirtoje dalyse – „Einsame Blumen“ ir „Verrufene Stelle“, kuriose girdėti liūdesys ir nerimas. Tačiau juos išsklaido žaisminga penktoji dalis „Freundliche Landschaft“, o paskui ją eina paguodos ir nusiramino sklidina „Herberge“. Vienas žymiausių „Miško scenų“ fragmentų „Vogel als Prophet“ kone prabyla apie už kiek daugiau nei pusšimčio

metų gimiantį impresionizmą. „Jaglieđ“ – kompoziciškai įprastesnė, pastoralinė, vaizduojanti idiliškas medžioklės scenas. Galiausiai „Abschied“ sugrąžina ciklo pradžios nekaltumą, tačiau su lašeliu kartėlio taria miškui „sudie“.

„Ravelio tamsioji fantazija“, – taip straipsnį apie vieną svarbiausių baskų kilmės prancūzų kompozitoriaus **Maurice'o Ravelio** (1875–1937) kūrybą pavadino Frances Wilson. Vienu sudėtingiausių opusų pianistų repertuare laikoma siuita fortepijonui „**Nakties Gasparas**“, **M. 55 („Gaspard de la nuit“)** iki šiol yra iššūkis net patiems geriausiems pasaulio pianistams, siekiantiems užkopti į atlikimo meno olimpą.

1842 m. buvo publikuota tamsi, makabriška, haliucinacijų pilna to paties pavadinimo Aloysiaus Bertrando (1807–1841) poezijos rinktinė. Nestebina, kad ji patraukė Ravelio dėmesį. Kompozitorius garsėjo savo prielankumu pasakoms, fantastikai, taip pat – makabriškoms Edgardo Allano Poe istorijoms. 1908 m. Ravelis užbaigė savo trijų dalių siuitą, kurios įkvėpimu tapo trys Bertrando rinktinės fragmentai, vedantys klausytojus į košmarišką „Nakties Gasparo“ pasaulį. Kompozitorius, kurdamas šį ciklą, vadovavosi principu, kad „natomis turi pasakyti tai, ką poetas išreiškia žodžiais“.

Trijų dalių siuita praminta „pianistų triatlonu“. Vidutinio tempo „Ondine“ – pirštų ir smegenų koordinacijos iššūkis. Kairė ir dešinė rankos groja skirtingose tonacijose, ir politonalia kalba pasakoja apie liūdną Gasparo likimą. Jį sužavi Undinė, tačiau sekti paskui ją į vandenyno gelmes jis negali. Šioje dalyje suskamba ir bangų ošimas, ir viliojanti undinės daina, galiausiai – net piktdžiugiškas jos juokas. Lėtoji dalis „Le Gibet“ tik iš pirmo žvilgsnio pianistui leidžia atsipūsti. Ji lėtai linguoja į besileidžiančios saulės šviesą, tolumoje girdėti varpai, o visa tai spalvina pikantiška harmonija. Rankos ir vėl turi veikti nepriklausomai, o dinamika – ypač subtili, svyruojanti tarp *pp* iki *ppp*. Finalinė, o ir žymiausia „Nakties Gasparo“ dalis – „Scarbo“, kurioje tai atsiranda, tai dingsta piktasis nykštukas. Tai pati sudėtingiausia siuitos dalis, reikalaujanti transcendentinio virtuoziško prisotinta tirštų disonansų ir sudėtingų technikų. Muzika, kaip ir ją įkvėpusi poezija, išeina už sąmonės ribų į sąmonės užkaborius, šokinėja nuo vienos temos prie kitos. „Scarbo“ – tarsi langas į pašėlusią kompozitoriaus Maurice'o Ravelio vaizduotę.

Natomis turi pasakyti tai, ką poetas išreiškia žodžiais.

Birželio 7 d., penktadienis, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžioji salė

TRYS HEROJAI: WAGNER, LISZT, STRAUSS

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrenas)

Solistas **YOAV LEVANON** (forte-pijonas, Izraelis)

Dirigentas **VICTORIEN VANOOSTEN** (Prancūzija)

Programa:

I

RICHARD WAGNER (1813–1883)
Operos „Parsifalis“ uvertiūra (1882)

FERENC LISZT (1811–1886)
Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 1 Es-dur, S. 124 (1849)

Allegro maestoso. Tempo giusto
Quasi adagio
Allegretto vivace. Allegro animato
Allegro marziale animato

Solistas YOAV LEVANON (fortepijonas)

II

RICHARD STRAUSS (1864–1949)
Simfoninė poema „Didvyrio gyvenimas“, op. 40 („Ein Heldenleben“, 1898)

Smuiko solo – RASA VOSYLIŪTĖ
LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS
Dirigentas VICTORIEN VANOOSTEN

**Būdamas 19-os, pianistas iš
Izraelio Yoavas Levanonas jau
rodo įspūdingą jėgą ir brandą.**

„Jis turi viską, kad taptų vienu didžiausių savo šimtmečio pianistų“, – taip skambiai apie pianistą iš Izraelio **YOAVĄ LEVANONĄ** rašė prancūzų klasikinės muzikos leidinys „Diapason“. „Būdamas 19-os, pianistas iš Izraelio Yoavas Levanonas jau rodo įspūdingą jėgą ir brandą“, – taip „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ įvertino jauno pianisto pasirodymą 2022 m. „Europa Open Air“ festivalyje Frankfurte, kur jis skambino Fryderyko Chopino Antrąjį koncertą fortepijonui kartu su Frankfurto radijo simfoniniu orkestru, diriguojant Alainui Altinoglu. Koncertą filmavo televizija, jį gyvai stebėjo per 25 tūkstančius žmonių ir milijonai televizijos žiūrovų visame pasaulyje.

Pianistas pirmą sykį scenoje pasirodė būdamas ketverių, labai greitai tapo pirmojo nacionalinio pianistų konkurso nugalėtoju Izraelyje. Pirmąjį Aukso medalį tarptautiniame pianistų konkurse jis pelnė būdamas šešerių Jungtinėse Amerikos Valstijose, taip gavo galimybę pasirodyti prestižinėje Niujorko „Carnegie Hall“ salėje.

Y. Levanonas studijavo pas žymiausius fortepijono profesorius Izraelyje ir užsienyje, sėmėsi patirties iš tokių menininkų kaip Murray'us Perahia ar seras Andrasas Schiffas. Po debiuto su Izraelio kameriniu orkestru Y. Levanonas dalyvavo „Tsinandali“ festivalyje Sakartvele, kur su žymiuoju pianistu Sergejumi Babayanu skambino Mozarto ir Bacho koncertus dviem fortepijonams su orkestru. Netrukus „Fundación Excelentia“ jam skyrė „Jaunojo talento“ prizą, o apdovanojimų ceremonijoje Madride jis skambino stebint karalienei Sofijai.

2019 m. Y. Levanonas tapo vienu jauniausių pianistų istorijoje, pasirodžiusiu žymiajame Verbier festivalyje. Jo debiutinį rečitalį transliavo „medici.tv“, ir tai buvo viena populiariausių 2019 m. festivalio transliacijų. 2021 m. pradžioje Y. Levanonas filmavosi projekte kartu su Danieliu Barenboimu, labai greitai pasirašė sutartį su leidybos kompanija „Warner Classics“. Pianisto debiutinis albumas „A Monument for Beethoven“ pasirodė 2022 m. gegužę ir patraukė viso pasaulio kritikų dėmesį.

Po debiutų Boulezo salėje Berlyne, Amsterdame „Concertgebouw“, Miuncheno „Prinzregententheater“ ir kitose prestižinėse salėse, 2023–2024 m. sezone jaunas menininkas grojo rečitalius Ciuricho „Tonhalle“ ir Hamburgo Elbės filharmonijoje. Jis taip pat pasirodė su Liepojos simfoniniu, Poznanės filharmonijos, Madrido bendruomenės, Liucernos simfoniniu orkestrais. Su pastaruoju orkestru, diriguojant Michaeliui Sanderlingui, pianistas skambino Ferenco Liszto koncertus fortepijonui, šį įrašą planuoja išleisti „Warner Classics“.

Pagal yoavlevanon.com

Prancūzų dirigentas **VICTORIENAS VANOOSTENAS** baigė fortepijono studijas, šiuo metu yra Danieliaus Barenboimo asistentas Berlyno teatre „Staatsoper Unter den Linden“. 2019 m. jis buvo Šveicarijos orkestro „Neuchâtel Symphony Ensemble“ dirigentas, taip pat yra pagrindinis dirigentas tokių kolektyvų bei projektų kaip „Pays Basque“ simfoninis orkestras, Paryžiaus filharmonijos projektas „DEMOS“. Berlyno operos teatre maestro dirigavo Cherubini „Medėjos“, Bizet „Perlų žvejų“ pastatymams.

2014 m. V. Vanoostenas buvo dirigento asistentas Marselio operos teatre. Paryžiaus nacionalinėje operoje jis buvo pakviestas diriguoti Wagnerio „Nybelungo žiedą“, yra sulaukęs aukštų įvertinimų už prancūzų sceninės muzikos (operų, baletų) bei simfoninių opusų interpretacijas. Maestro dirigavo Paryžiaus filharmonijos inauguracijos šventiniuose renginiuose, kuriuose grojo ir pasaulinė fortepijono žvaigždė Lang Langas. V. Vanoostenas kviečiamas diriguoti Paryžiaus kameriniam orkestrui, Berlyno „Staatskapelle“, Marselio filharmonijos kolektyvui, koncertavo su tokiais solistais kaip Stéphanie d'Oustrac, Karine Deshayes, Sabine Devieille, Marianne Crebassa, Rolando Villazónas, Michaelis Volle ir kt.

Kaip pianistas V. Vanoostenas yra atlikęs Ravelio fortepijoninį koncertą, kuriam pats ir dirigavo. 2015 m. pasirodė pirmoji jo kaip pianisto kompaktinė plokštelė su jo paties fortepijonui transkribuotomis orkestrinėmis Debussy, Stravinskio, Duruflė, Saint-Saëns'o ir Ravelio kompozicijomis. 2010–2015 m. V. Vanoostenas buvo Prancūzijos nacionalinės televizijos laidos „La boîte à musique“ meninis redaktorius, dalyvauja „Radio France“, „Radio Classique“ programose.

Muzikinį išsilavinimą V. Vanoostenas įgijo Paryžiaus konservatorijoje, kur studijavo fortepijoną pas Michelį Béroffą, taip pat šioje konservatorijoje bei Sibelijaus muzikos akademijoje Helsinkyje įgijo dirigento išsilavinimą, jo mentoriai buvo Esa-Pekka Salonenas, Alainas Altinoglu, Leifas Segerstamas, Davidas Zinmanas, Peteris Eötvösas ir Pierre'as Boulezas. 2016 m. kaip dirigentas jis nugalėjo konkurse „ADAMI“, yra pelnęs organizacijos „Société Générale Mécénat Musical“ bei fondo „Banque Populaire“ stipendijų.

Tarp svarbiausių dirigento 2023–2024 m. sezono akcentų minėtinas naujas Bizet „Perlų žvejų“ pastatymas Tulūzos „Kapitolijaus“ teatre. Šį sezoną jis taip pat debiutavo Frankfurto operoje.

Pagal victorienvanoosten.com

Apie **LNSO** žr. 14 p.

Paskutinės vokiečių kompozitoriaus **Richardo Wagnerio** (1813–1883) operos „**Parsifalis**“ idėja brandinti pradėta dar 1857 m., nors Wolframo von Eschenbacho poemą „Parsival“ kompozitorius buvo perskaitęs dar 1845-aisiais. 1854 m. kompozitorius gilinosi į Arthuro Schopenhauerio tekstus, susidomėjo indų filosofija, budizmu. 1877-ųjų rugsėjį užbaigė du pirmuosius partitūros eskizus. Tačiau iki monumentalaus veikalo premjeros dar teko palaukti: „Parsifalio“ premjera Bairoito teatre įvyko 1882 metais. Nepaprasto sudėtingumo opera (arba drama-misterija) vadinamas kūrinys parašytas pagal paties kompozitoriaus libretą, laisvai interpretuojant iš viduramžių atklystančių Parsifalio istoriją ir atveriant temas, kurios Wagneriui rūpėjo vėlyvuosiu jo kūrybos laikotarpiu.

Rašydamas „Parsifalį“ kompozitorius rėmėsi naujai pastatyto Bairoito teatro akustikos specifiškumu. Operos premjera įvyko antrajame Bairoito festivalyje, teatras šios operos monopolį išsaugojo iki pat 1903 m., kai „Parsifalis“ buvo pastatytas „Metropolitano“ operos teatre Niujorke. Pats kompozitorius buvo nusiteikęs paskutinę savo operą išsaugoti išskirtinai Bairoitui dėl kelių priežasčių. Visų pirma, Wagneris baiminosi, jog ilgainiui opera taps paprasčiausia pramoga. Antra, jis tikėjosi, kad, susietas tik su Bairoito teatru, „Parsifalis“ neš pajamas šeimai ir po jo mirties. Galiausiai dėl to, kad daugiau nei 20 metų kūrinio išsvysti nebuvo galima niekur kitur, taip pat dėl kūrinyje naudojamų krikščioniškų simbolių „Parsifalis“ virto kone religinėmis apeigomis.

Šiame Vilniaus festivalio koncerte atliekama „Parsifalio“ **uvertiūra** (dar vadinama preliudu) – vienas dažniausiai koncertų salėse skambančių operos fragmentų. Uvertiūroje nuskamba keli svarbiausi – „bendrystės“ ir „gralio“ – operos leitmotyvai, naudojami per visą kūrinį. Pats Wagneris apie uvertiūrą ir jos savarankiškumą yra sakęs, esą ji „turi viską, ko reikia, kad išsiskleistų tarsi gėlės žiedas iš pumpuro“.

1847 m. **Ferencas Lisztas** (1811–1886) atsitraukė nuo šlovingos pianisto karjeros. Net 27-erius metus intensyviai keliaudamas po Europą, jis spėjo sau aranžuoti daugybę kitų kompozitorių kūrinių, ieškodamas, kuo gi dar nustebinti publiką ir kaip pademonstruoti išskirtinį savo meistriškumą. Lisztas aranžavo Ludwigo van Beethoveno simfonijas, sau pritaikė Hectoro Berliozi „Fantastinę simfoniją“, imdavosi arijų ar liaudies dainų. Šitaip jis spėjo giliai pažinti pačius įvairiausių muzikos stilius ir daugybės skirtingų kompozitorių kūrybą.

Sustabdęs savo koncertinę karjerą, apsistojęs Veimare, kur dirbo muzikos vadovu, jis pavertė šį miestą progresyvios muzikos centru. XIX a. 5-ojo dešimtmečio pabaiga F. Lisztui buvo ypač kūrybingas laikas – kompozitorius parašė ne vieną šedevrą, tarp kurių – ir du koncertai fortepijonui.

Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 1 Es-dur buvo užbaigtas 1849-aisiais. Orkestruoti kūrinyj jam padėjo asistentas – tuomet 27 metų Joachimas Raffas, pats siekęs tapti kompozitoriumi. 1853 m. koncertas buvo atnaujintas, o 1855 m. įvyko jo premjera. Per premjerą dirigavo pats Berliozas, su kuriuo kadaise, dar 1830 m., Lisztas susitiko Paryžiuje: šiedu kompozitoriai išliko draugais iki gyvenimo pabaigos.

Pirmasis Liszto koncertas išsiskyrė formos novatoriškumu. Iš esmės – tai vienos dalies kūrinys, kuriame nuolatos transformuojamos skirtingos temos. Pats kompozitorius išskiria keturias koncerto sekcijas: greitą, lėtą, *scherzo* ir finalinę, kas priartina koncertą prie simfonijos žanro.

Solisto ir orkestro santykis šiame kūrinyje taip pat savo laikui neįprastas. Orkestrui kompozitorius nerašo ilgesnių solisto nepertraukiamų epizodų, vietoj to, solisto ir orkestro partijos integralios, solo epizodai skiriami ir kitiems orkestro instrumentams – fleitai, klarnetui ar altui. Koncertas prasideda melodramatiška įžanga, styginiams grojant unisonu, ir tęsiasi su milžiniška jėga įstojant solistui. Energingą pradžią keičia giliai mąslus epizodas, o prieš pat koncerto finalą vėl sugrįžta pradinė tema, nuvedanti į virtuozinę kūrinio pabaigą.

1898 m. **Richardo Strausso** (1864–1949) užbaigta simfoninė poema „**Didvyrio gyvenimas**“ savo laiku išsiskyrė ypatingais virtuozizmo reikalavimais orkestrui, o ypač – orkestro valtornoms. Joms buvo patikėta įgarsinti Strausso sumanytą didvyrio idėją. Muzikologai šiame kūrinyje suskaičiuoja bent 30 citatų iš ankstesnių kompozitorių darbų, tarp jų ir „Don Kichoto“, kurį Straussas rašė panašiu metu kaip ir „Didvyrio gyvenimą“.

Pirmą sykį apie „Didvyrio gyvenimą“ kompozitorius užsiminė 1898 m. liepos 25 d. laiške, kuriame rašė norįs sukurti simfoninę poemą panašia tema kaip Beethoveno „Herojinė“ simfonija. Tik joje nebūtų gedulingo maršo, vietoj jo gaustų herojiškumą įkūnyti puikiai tinkančios valtornos.

Žavėdamasis kaimišku oru ir pasakodamas apie tai, kad tokia aplinka įkvepia kurti greitai, kompozitorius spėjo „Didvyrio gyvenimą“ užbaigti iki metų pabaigos. Apie 50 minučių trunkanti simfoninė poema – šešių dalių, jos atliekamos *attacca*, išskyrus po pirmosios dalies „Didvyris“ įvykstančią dramatišką pauzę.

Didvyris šioje simfoninėje poemoje – abstrakti figūra, idėja, nors dažnai tvirtinama, jog simfoninė poema yra autobiografinės prigimties. Daug spekuliuota, jog didvyrio prototipu Straussas laikė pats save, nors kompozitorius yra sakęs: „Aš nesu herojus. Nesu sutvertas mūšiams.“ Pats simfoninės poemos aprašyme tvirtino, kad kūrinyje nekalba apie konkrečią istorinę ar poetinę figūrą, o daugiau – apie laisvą didžio heroizmo idealą. Bet sykį yra ne itin kukliai prasitaręs, kad pats yra „ne mažiau įdomus nei Napoleonas“, taip pat patvirtino, kad didvyrio žmonos prototipas – jo paties žmona Paulina. O ir simfoninės poemos premjerą ėmėsi diriguoti pats, užuot patikėjęs Willemui Mengelbergui, kuriam, kartu su „Concertgebouw“ orkestru, šis kūrinys buvo dedikuotas.

Po premjeros 1899 m. kūrinys sulaukė dviprasmiškų vertinimų, ypač dėl antrosios dalies „Didvyrio konkurentai“, kurioje kritikai įžvelgė kompozitoriaus siekį pašiepti būtent juos. Visgi ši simfoninė poema labai greitai tapo standartinio repertuaro dalimi, galingais potėpiais prabildama apie vokiškojo romantizmo muzikos ir idėjų pasaulį.

„**Aš nesu herojus.
Nesu sutvertas mūšiams.**“

Birželio 9 d., sekmadienis, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžioji salė

LIETUVA SUTINKA UKRAINĄ

VALSTYBINIS VILNIAUS KVARTETAS:

DALIA KUZNECOVAITĖ (smuikas)
ALGIRDAS ŠOCHAS (smuikas)
KRISTINA ANUSEVIČIŪTĖ (altas)
VIKTOR REKALO (violončelė)

UKRAINOS SOLISTŲ KVARTETAS:

DMYTRO UDOVYCHENKO (smuikas)
VALERYI SOKOLOV (smuikas)
NATALIIA KULEBA (altas)
OLEKSYI SHADRIN (violončelė)

Programa:

I

BORIS LYATOSHINSKY (1895–1968)

Styginių kvartetas Nr. 2, op. 4, A-dur (1922)

Allegro non troppo

Intermezzo. Molto lento

Allegro vivace a leggiero

Allegro molto

Atlieka UKRAINOS SOLISTŲ KVARTETAS

OSVALDAS BALAKAUSKAS (g. 1937)

Styginių kvartetas Nr. 3 (1998)

Atlieka VALSTYBINIS VILNIAUS KVARTETAS

II

FELIX MENDELSSOHN (1809–1847)

Styginių oktetas, op. 20, Es-dur (1825)

Allegro moderato con fuoco

Andante

Scherzo. Allegro leggierissimo

Presto

Atlieka:

DMYTRO UDOVYCHENKO (I smuikas)

DALIA KUZNECOVAITĖ (II smuikas)

VALERYI SOKOLOV (III smuikas)

ALGIRDAS ŠOCHAS (IV smuikas)

NATALIIA KULEBA (I altas)

KRISTINA ANUSEVIČIŪTĖ (II altas)

OLEKSYI SHADRIN (I violončelė)

VIKTOR REKALO (II violončelė)

VALSTYBINIS VILNIAUS KVARTETAS jau daug metų pelno geriausių įvertinimus Lietuvoje ir užsienyje. Debiutavęs 1965-aisiais, 1972 m. laimėjo aukščiausių kvartetų konkurso Lježe (Belgija) apdovanojimą, 1973 m. jam buvo suteiktas Valstybinio Vilniaus kvarteto vardas. 1979 m. kolektyvui paskirta valstybinė premija, 2002 m. – Lietuvos fondo (JAV) kultūrinė muzikinė dr. A. Razmos premija, 2004 m. – Lietuvos nacionalinė premija, 2005 m. – Baltijos Asamblėjos premija, 2012 m. už nuopelnus kultūrai kvartetas apdovanotas Šv. Kristoforo statulėle.

Kolektyve grojo iškilūs Lietuvos muzikai: Audronė Vainiūnaitė, Augustinas Vasiliauskas, Donatas Katkus, Audronė Pšibilskienė, Petras Kunca ir kiti.

Vilniaus kvartetas apkeliavo daugybę užsienio šalių, koncertavo prestižinėse salėse ir tarptautiniuose festivaliuose. 2013 m. ansamblis atstovavo Lietuvai mūsų šalies pirmininkavimui Europos Tarybai skirtuose koncertuose Egipte ir Prancūzijoje. 2018 m. minint Lietuvos valstybės atkūrimo 100-metį, kvarteto koncertinės kelionės vedė nuo Vilniaus iki Tel Avivo ir Jafos Izraelyje, Kyjivo, Lvivo, Ivano Frankivsko ir Dnipro Ukrainoje.

Vilniaus kvarteto scenos partneriai – įžymūs scenos meistrai ir jaunieji muzikai. Gausybė įdomių kvarteto programų ir ciklų telkia publiką, supažindina su šio žanro šedevrais ir mažai Lietuvoje žinoma muzika. Kvartetas kasmet pateikia klausytojams naujų partitūrų, ypač daug dėmesio skiria lietuvių muzikai, yra pagriežęs daugiau nei šimtą lietuvių autorių kūrinių, kurių pusė buvo sukurta specialiai jam. Kolektyvas yra padaręs daugybę įrašų radijo fondams, Lietuvoje, Rusijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Suomijoje, Švedijoje, Didžiojoje Britanijoje, JAV išleista per 40 vinilinių ir kompaktinių jo plokštelių. 2020 m. Vilniaus kvartetas žymiausios Suomijos klasikinės ir šiuolaikinės muzikos įrašų leidyklos „Ondine“ užsakymu įrašė visus lietuvių muzikos klasiko Jurgio Karnavičiaus styginių kvartetus.

Parengė Laimutė Ligeikaitė

Kartu su Vilniaus kvartetu scenoje pasirodys ryškiausių Ukrainos styginių kvartetas. Charkive gimęs **DMYTRO UDOVYCHENKO** – tarptautinių Andrea Postacchini (2018), Odesos (2021) ir Monrealio (2023) konkursų pirmosios vietos, tarptautinių Jaschos Heifetzo (2017), Josepho Joachimo (2018) antrosios vietos, tarptautinio Jeano Sibeliaus (2022) trečiosios vietos laureatas. Smuikininkas yra griežęs su Brandenburgo simfoniniu, Slovakijos *sinfonietta*, Ukrainos nacionalinės filharmonijos, Šiaurės Vokietijos radijo filharmonijos orkestrais. Udovychenko yra dalyvavęs Boriso Garlitskio, Anos Chumachenco, Leonido Kavakoso, Christiano Tetzlaffo meistriškumo kursuose. Nuo 2016 m. studijavo Vokietijoje, Eseno „Folkwango“ menų universitete pas prof. Borisą Garlitskį. Nuo 2022 m. studijas tęsia Kronbergo akademijoje pas Christianą Tetzlaffą.

Tarptautinio George's Enescu smuikininkų konkurso Bukarešte nugalėtojas, ukrainiečių smuikininkas **VALERIJUS SOKOLOVAS** yra vienas ryškiausių savo kartos menininkų. Svarbiausi jo 2023–2024 m. sezono akcentai – pasirodymai su Šiaurės Vokietijos radijo, Monte Karlo, Stambulo filharmonijų, Bornmuto simfoniniu orkestrais. Smuikininkas taip pat yra griežęs su svarbiausiais pasaulio orkestrais – Londono filharmonijos, Karališkuoju filharmonijos, Paryžiaus, Klivlando, BBC simfoniniu, Ciuricho „Tonhalle“, Roterdamo filharmonijos, Birmingamo miesto simfoniniu, kitais. V. Sokolovui yra tekę bendradarbiauti su dirigentais Susanna Mälkki, Andriu Nelsonu, Cristianu Măcelaru, Santtu-Matiasu Rouvali, Yannicku Nézet-Séguinu, Kirillu Karabitsu. Smuikininkas yra grojęs Verbje ir Liucernos festivalių, „Wigmore Hall“, Paryžiaus „Châtelet“ teatro scenose. Gimtąją Ukrainą Sokolovas paliko būdamas vos 13-os, nuo to laiko mokėsi pas Natalią Boyarskayą, Felixą Adrievsky, Marcą Lubotsky, Aną Chumachenko, Borisą Kuschnirą ir Gidoną Kremerį Londone, Hamburge, Frankfurte ir Vienoje.

Altininkė **NATALIA KULEBA** studijavo Kyjivo menų akademijoje ir Ukrainos nacionalinėje muzikos akademijoje. Ji yra tarptautinių konkursų „XXI a. menas“ (antroji vieta), Yevchenko Stankovychiaus (2013, pirmoji vieta), III tarptautinio Yelskio styginių instrumentų atlikėjų konkurso (2013, antroji vieta) laureatė. Altininkė tobulinosi „music: landschaft westfalen“ akademijoje, joje dirbo su Krzysztofu Pendereckiu. N. Kuleba yra Ukrainos nacionalinės filharmonijos simfoninio orkestro pirmasis altas, Vargonų ir kamerinės muzikos namų solistė, nuolatinė Kyjivo muzikos festivalio ir Kyjivo šiuolaikinės muzikos dienų dalyvė. Nuo 2022 m. balandžio muzikė gyvena Vienoje, kur dirba Vienos radijo ir Vienos valstybinės operos „Tonkünstler“ orkestruose.

Violončelininkas **OLEKSIJ'US SHADRINAS** buvo Kronbergo akademijos magistro programos narys, bakalauro ir magistro studijas baigė Hanoverio muzikos, teatro ir medijų universitete, prof. Leonido Gorokhovo klasėje. Jis yra ketvirtąjį Mykolos Lysenko tarptautinio muzikų konkurso (2012) pirmojo prizo laimėtojas, 2018 m. pelnė trečiąją vietą Prahos pavasario konkurse, o 2022 m. laimėjo ketvirtąją vietą prestižiniame Karalienės Elžbietos konkurse. Violončelininkui yra tekę pasirodyti garsiose koncertų salėse Ukrainoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Pietų Korėjoje, Kinijoje, Vietname, Nyderlanduose, Singapūre, Belgijoje. Solo jis yra griežęs su Ukrainos nacionalinės filharmonijos, Monpeljė nacionalinės operos, Belgijos nacionaliniu orkestrais. 2016 m. O. Shadrinas debiutavo Berlyno filharmonijoje, 2017 m. solo grojo su Šiaurės Vokietijos radijo simfoniniu orkestru, diriguojant Andrew Manzei, taip pat debiutavo Hamburgo kamerinės muzikos festivalyje. Šiuo metu violončelininkas studijuoja Karalienės Elžbietos muzikos koplyčioje pas Garį Hoffmanną.

Ukrainiečių kompozitorius **Boriss Lyatoshinskis** (1895–1968) – viena įtakingiausių XX a. Ukrainos muzikos figūrų. Talentingas kūrėjas ir pedagogas gyveno politinių pervartų ir ideologinės cenzūros laikotarpiu. Ne sykį nuo ideologų buvo nukentėjęs, kaip tuo metu buvo „madinga“ – kaltintas formalizmu, ir tuo, kad „nerašo muzikos liaudžiai“. Lyatoshinskis nuolat turėjo balansuoti tarp politizuotos realybės ir vidinio poreikio kurti. Pasakojama, kad po aršios cenzūros kritikos, kurios jis sulaukė dėl savo Trečiosios simfonijos, Lyatoshinskis buvo paniręs į melancholiją, sykį net rašė: „Esu miręs kaip kompozitorius ir nežinau, kada prisikelsiu.“

”
Ne sykį nuo ideologų buvo nukentėjęs, kaip tuo metu buvo „madinga“ – kaltintas formalizmu, ir tuo, kad „nerašo muzikos liaudžiai“.

O jaunystės metais jį veikė Richardo Wagnerio ir kosminės Aleksandro Skriabino idėjos. Jų veikiamas Lyatoshinskis rašė savo trečiojo dešimtmečio kūrinius. Būtent šiuo laikotarpiu, 1922 m., buvo sukurtas ir kompozitoriaus **Styginių kvartetą Nr. 2, op. 4, A-dur**. Tais pačiais metais vyko ir reikšmingi pokyčiai jo profesiniame gyvenime – Lyatoshinskis buvo pradėjęs dėstyti kompoziciją, taip pat vadovauti šiuolaikinės muzikos asociacijai, o kūryboje atsidėjo kamerinei muzikai. Šiuo laikotarpiu jis ypatingai grėžėsi į ukrainiečių liaudies muziką, tad Antrajame kvartete girdime savotišką skriabinės kosmologijos ir identiteto savirefleksijos per muziką sandūrą.

Kaip yra rašiusi muzikologė, prof. Gražina Daunoravičienė, kompozitorius **Osvaldas Balakauskas** ir jo profesorius Kyjive Boriss Lyatoshinskis buvo panašūs savo mažakalbiškumu. Tačiau abu iškart atgydavo vos prasidėjus diskusijoms apie muziką. Studijos vieno įtakingiausių XX a. ukrainiečių kompozitorių klasėje Balakauską susiejo su Ukrainos XX a. moderniosios muzikos scena. Lyatoshinskio klasė pasižymėjo liberalumu, atvirumu naujoms idėjoms, polinkiu į avangardą. Pats Balakauskas yra pasakojęs, jog antruoju universitetu jam buvo tapusios Kyjive vykusios naktinės perklausos vadinamajame Blažkovo-Silvestrovo ratelyje.

Šiame Vilniaus festivalio koncerte susitinka mokytojo ir mokinio, Lyatoshinskio ir Balakausko kūryba. Koncerte suskambės Balakausko **Styginių kvartetą Nr. 3**, sukurtas 1998 m., o Lietuvoje pirmąsyk nuskambėjęs 1999 m., tarptautiniame aktualios muzikos festivalyje „Gaida“.

Iš viso kompozitorius sukūrė penkis styginių kvartetus. Trečiajame kvartete girdima kompozitorių atpažinti leidžianti muzikinė kalba: intensyvūs ritmai, tarsi braižantys džiazio muzikos kontūrus, sujungti su konstruktyvia logika. Pats Balakauskas yra rašęs, kad garsinė kūrinio struktūra pagrįsta vienuolikos tonų garsaeiliu – hendekatonika. Trečiajį styginių kvartetą Balakauskas dedikavo Silezijos styginių kvartetui, jie pirmieji šį kūrinių ir atliko.

Šešiolikmetis **Felixas Mendelssohnas** (1809–1847), ėmėsis rašyti savo laikui neįprastą kūrinių – styginių okteta, galima sakyti, sukūrė naują kamerinės muzikos žanrą. Muzikos kritikas Conradas Wilsonas vokiečių kompozitoriaus paauglišką kūrybos proveržį – **Styginių okteta, op. 20, Es-dur**, yra skambiai pavadinęs „vienu XIX a. stebuklu“.

Manoma, kad tokį netikėtą pasirinkimą rašyti ne XIX a. pirmoje pusėje ypač populiarių kvartetą, o okteta, galėjęs įkvėpti kompozitoriaus Louiso Spohro dvigubą styginių kvartetą, op. 65, parašytas keletu metų anksčiau, nors kūrinių stilistika nepaprastai skirtinga. Pats Mendelssohnas yra išreiškęs norą, kad jo oktetas būtų atliekamas „simfoniniu stiliumi“.

”
Muzikos kritikas Conradas Wilsonas vokiečių kompozitoriaus paauglišką kūrybos proveržį – Styginių okteta, op. 20, Es-dur, yra skambiai pavadinęs „vienu XIX a. stebuklu“.

Birželio 11 d., antradienis, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžioji salė

TEGYVUOJA KARALIUS!

THE KING'S SINGERS (Jungtinė Karalystė):

PATRICK DUNACHIE (pirmasis kontratenoras)

EDWARD BUTTON (antrasis kontratenoras)

JULIAN GREGORY (tenoras)

CHRISTOPHER BRUERTON (pirmasis baritonas)

NICK ASHBY (antrasis baritonas)

JONATHAN HOWARD (bosas)

Programa:

I

„Fair Oriana“ („Teisingoji Oriana“):

WILLIAM BYRD (1543–1623)

„O Lord, Make thy Servant Elizabeth, our Queen“

(„Viešpatie, padaryk savo tarnaitę Elžbietą mūsų karaliene“, 1580)

MICHAEL EAST (1580–1648)

„Hence Stars too Dim of Light“ („Todėl žvaigždės per mažai šviečia“, 1601)

MICHAEL CAVENDISH (1565–1628)

„Come, Gentle Swains“ („Ateikite, mieli jaunuoliai“, 1601)

„Coronation of Her Majesty Queen Elizabeth II“ („Jos Didenybės karalienės Elžbietos II karūnavimas“):

JOHN REDFORD (1500–1547)

„Rejoice in the Lord Always“ („Visada džiūgaukite Viešpatyje“, 1545)

RALPH VAUGHAN WILLIAMS (1872–1957)

„O Taste and See“ („O paragaukite ir pamatykite“, 1953)

WILLIAM BYRD (1543–1623)

„Non vos relinquam“ („Aš jūsų nepaliksiu“, 1607)

„A Modern Oriana“ („Šių dienų Oriana“):

HOWARD GOODALL (g. 1958)

„All the Queen's Horses“ („Visi karalienės žirgai“, 2002)

JOCELYN POOK (g. 1960)

„Mobile“ („Mobilusis“, 2002)

„A Nation Mourns“ („Tauta gedi“):

CHARLES HUBERT PARRY (1848–1918)

„My Soul, there is a Country“ („Mano siela, yra šalis“, 1919)

JUDITH WEIR (g. 1954)

„Like as the Hart“ („Kaip elnė“, 2002)

HENRY PURCELL (1695–1659)

„Thou Knowest, Lord, the Secrets of our Hearts“ („Tu žinai, Viešpatie, mūsų širdžių paslaptis“, 1695)

„Coronation of His Majesty King Charles III“ („Jo Didenybės karaliaus Karolio III karūnavimas“):

Viduramžių choralas „Come, Holy Ghost“ („Ateik, Šventoji Dvasia“)

PAUL MEALOR (g. 1975)

„Coronation Kyrie“ („Karūnavimo Kyrie“, 2023)

THOMAS WEELKES (1576–1623)

„O Lord, Grant the King a Long Life“ („Viešpatie, suteik karaliui ilgą gyvenimą“, 1559)

II

Tradicinis XVII a. himnas „God Save The King“ („Dieve, saugok karalių“)

PAUL DRAYTON (g. 1944)

„A Rough Guide to the Royal Succession“ („Trumpas karališkųjų įpėdinių vadovas“, 2012)

„Glaudžiai derančios dainos“:

Publikos pamėgtos dainos iš populiariosios muzikos, džiazo, folkloro ir religinės muzikos aranžuotųjų repertuaro, kurį „The King’s Singers“ sukaupe per 55 metus.

Atlieka THE KING’S SINGERS (vokalinis sekstetas)

Ansamblis iš Jungtinės Karalystės **THE KING’S SINGERS** jau daugiau nei penkis dešimtmečius yra *a cappella* dainavimo meistriškumo pavyzdys viso pasaulio vokaliniam kolektyvams. Ansamblis garsėja su niekuo nesulyginama technika, muzikalumu ir universalumu, kylančiais tiek iš turtingos jo istorijos, tiek iš plataus akiračio ir polėkio ieškoti unikalių kūrinių ir bendradarbiavimo galimybių. Daugybė įrašų išleidęs ansamblis yra įvertintas svarbiausiais tarptautiniais apdovanojimais, tarp kurių – dvi „Grammy“ statulėlės, „Emmy“ apdovanojimas ir garbinga vieta „The Gramophone“ šlovės alėjoje.

Ansamblis susikūrė 1968 m., kai šeši buvę Kembridžo „King’s“ koledžo nariai surengė koncertą Londone, Karalienės Elžbietos salėje. Kolektyvą sudarė du kontratenorai, tenoras, du baritonai ir bosas – tokia pati balsų sudėtis tebėra iki šiol. „The King’s Singers“ visą savo gyvavimo laikotarpį rūpinosi vokalinės muzikos sklaida. Jie yra užsake daugiau nei 200 kūrinių svarbiausiems XX–XXI a. kompozitoriams, tarp jų – György Ligeti, Johnas Taveneris, Joe Hisaishi, Judith Bingham, Ericas Whitacre’is, Luciano Berio, Krzysztofą Pendereckis, Toru Takemitsu.

Per metus ansamblis surengia per 100 koncertų visame pasaulyje, taip pat organizuoja meistriškumo kursus, dirba tiek su ansambliais, tiek su individualiais atlikėjais. 2018 m., švęsdami savo 50-metį, „The King’s Singers“ Jungtinėse Amerikos Valstijose įkūrė globalų fondą, kurio tikslas – tapti platforma, skatinančia naujos muzikos kūrybą, ugdyti naujų atlikėjų kartą ir suteikti muzikavimo galimybes įvairioms visuomenės grupėms.

2023 m. pasirodė trys nauji „The King’s Singers“ albumai, atskleidžiantys ansamblio veiklos įvairialypiškumą. Vienas jų buvo skirtas 400-osioms dviejų didžiųjų britų Renesanso kompozitorių – Thomo Weelkeso ir Williamo Byrdo – mirties metinėms. Antrasis įprasmino specialiai „The King’s Singers“ skirtą kūrybą – jame buvo įrašyti vengrų kompozitoriaus György Ligeti, kurio šimtmetį minėjome praėjusiais metais, „Nonsense“ madrigalai. O trečiasis albumas atvėrė visai kitą „The King’s Singers“ pusę – jame suskambo 100 „Disney“ pasaulio metų, kuriuos iliustravo naujai parengtos žymiausių filmų kūrinių aranžuotės.

Pagal kingssingers.com

Į Lietuvą „The King’s Singers“ atvyksta su programa, pavadinta **„Tegyvuoja karalius!“** Monarchija – neatsiejama nuo britų kasdienybės, o „The King’s Singers“ istorijoje pirmąsyk monarchijos galva yra ne karalienė, o karalius. Tad, pažymėdamas Karolio III karūnavimą, o kartu primindamas apie karalienės Elžbietos II nuopelnus šaliai ir visam pasauliui, ansamblis sukūrė karališką programą.

Ši programa primena apie svarbiausius įvykius britų monarchijos, formavusios šalį pastaruosius 500 metų, istorijoje, taip pat prabyla apie modernią britų karališkąją šeimą. Joje atgyja ir du ypatingi pastarųjų metų įvykiai – karalienės Elžbietos II laidotuvės ir karaliaus Karolio III karūnavimas.

Muzika – itin svarbi britų monarchijos tradicijų dalis. Nemažai svarbiausių britų chorinių kūrinių buvo sukurti karališkosios šeimos religinėms apeigoms ar kitoms šventėms. Tad „The King’s Singers“, dalindamiesi šia muzika su visu pasauliu, tampa savo šalies, karaliaus ir turtingos britų chorinės kultūros ambasadoriais.

Programą sudaro keturios dalys, atspindinčios skirtingas britų monarchijos epochas. Pirmoji „Fair Oriana“ primena apie karalienę Elžbietą I (1533–1603) ir jos darbus. Šį laikotarpį įgarsina britų Renesanso meistrų Williama Byrdo, rašiusio muziką karalienei, Michaelo Easto ir Michaelo Cavendisho kūriniai.

Antroji programos dalis nukelia į „Jos Didenybės karalienės Elžbietos II karūnavimą“ – joje skamba kūriniai, iš tikrųjų atlikti šio išskirtinio XX a. įvykio metu. Vienas jų – tai anksčiau Johnui Redfordui priskirtas, tačiau išties anonimo himnas „Rejoice in the Lord Always“. Specialiai Elžbietos II karūnavimui 1953 m. vienas žymiausių XX a. pirmosios pusės britų kompozitorių Ralphas Vaughanas Williamsas buvo paprašytas sukurti motetą „O Taste and See“. Kūrinys atliktas ir per monarchės laidotuves. Šioje dalyje taip pat skamba Williama Byrdo „Non vos relinquam“.

Ilgametį Elžbietos II valdymą ir atsisveikinimą su monarche primena trečioji programos dalis „A Modern Oriana“, ją pradeda „The King’s Singers“ užsakymu sukurti Howardo Goodallo „All the Queen’s Horses“ ir britų kino muzikos kūrėjos Jocelyn Pook kompozicija „Mobile“. Apie atsisveikinimą su monarche prabyla karalienės laidotuvėms sukurtas britų karališkosios šeimos muzikos vadovės Judith Weir kūrinys „Like as the Hart“. Šioje dalyje taip pat atliekamas ir vienas iš Charleso Huberto Parry šešių chorinių motetų ciklo „Atsisveikinimo dainos“, motetų „My soul, there is a country“ bei vieno įtakingiausių visų laikų britų kompozitorių, XVII a. meistro Henrio Purcellio „Thou Knowest, Lord, the Secrets of our Hearts“.

Ketvirtojoje programos dalyje sugrįžtame į Karolio III karūnavimo iškilnę. Čia suskamba grigališkasis choralas „Come, Holy Ghost“, paskui – choralo įkvėptas, specialiai karūnavimui parašytas Paulo Mealoro „Coronation Kyrie“. Kūrinys įėjo į britų monarchijos istoriją kaip pirmoji kompozicija valų (Velso) kalba, skambėjusi per karūnavimą. Iškilnėse kūrinių atliko žymus bosas-baritonas seras Brynas Terfelis kartu su Vestminsterio abatijos choru. Šią dalį užbaigia britų Renesanso meistro Thomo Weelkeso karūnavimo himnas „O Lord, Grant the King a Long Life“.

Programos *post scriptum* – su švelniu humoru į britų monarchiją žvelgiantis, dar vienas specialiai „The King’s Singers“ parašytas kūrinys – Paulo Draytono „A Rough Guide to the Royal Succession“.

Birželio 13 d., ketvirtadienis, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžioji salė

REQUIEM STASIO LOZORAČIO ATMINIMUI

Vilniaus miesto savivaldybės **ŠV. KRISTOFORO KAMERINIS ORKESTRAS**

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Barkauskas)

Vilniaus miesto savivaldybės choras **JAUNA MUZIKA**

(meno vadovas ir dirigentas Vaclovas Augustinas)

Solistė **GABRIELĖ KUPŠYTĖ** (mecosopranas)

Dirigentas **MODESTAS BARKAUSKAS**

Programa:

OSVALDAS BALAKAUSKAS (g. 1937)

„Requiem in memoriam Stasys Lozoraitis“ (liturginis tekstas, 1995)

Requiem
Dies irae
Tuba mirum
Rex tremendae
Recordare
Confutatis
Domine Jesu
Hostias
Sanctus
Benedictus
Lacrymosa
Agnus Dei

Solistė GABRIELĖ KUPŠYTĖ (mecosopranas)
 ŠV. KRISTOFORO KAMERINIS ORKESTRAS
 Choras JAUNA MUZIKA
 Dirigentas MODESTAS BARKAUSKAS

**Tai buvo vienas retų žmonių,
 apie kuriuos sakoma
 „vientisas“, kuriuo neabejoji,
 visų pirma, neabejoji jo garbe.**

Lietuvių mecosopranas **GABRIELĖ KUPŠYTĖ** yra „Jette Parker Artists“ programos Londono Karališkojoje „Coven Garden“ operoje narė. 2023 m. prestižiniuose Tarptautiniuose operos apdovanojimuose ji nominuota „Jaunojo solisto“ kategorijoje. Tais pačiais metais už Lietuvos garsinimą solistė įvertinta „Global Lithuanian Awards“, o Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro apdovanojimuose gavo „Metų operos vilties“ apdovanojimą. LNOBT ji debiutavo Romeo vaidmeniu Vincenzo Bellini operoje „Kapulečiai ir Montekiai“, diriguojant Sesto Quatrini.

G. Kupšytė yra bendradarbiavusi su tokiais dirigentais kaip Nicola Luisotti, Maximas Emelyanchevas, Semyonas Bychkovas, seras Antonio Pappano. Per 2023–2024 m. sezoną Karališkojoje „Covent Garden“ operoje mecosopranas dainavo Mercedes operoje „Karmen“, trečiąją tarnaitę operoje „Elektra“, Kate Pinkerton operoje „Madam Baterflai“. Solistė debiutavo Karališkojoje Alberto salėje su Karališkuoju filharmonijos orkestru, diriguojant Vasiliui Petrenko.

G. Kupšytė baigė „Mascarade“ operos studiją Florencijoje, taip pat studijas Londono Karališkojoje muzikos akademijoje. Prieš tai ji studijavo dainavimą Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje. Studijuodama Londono Karališkojoje akademijoje buvo „Carr-Gregor Trust“ stipendininke, taip pat pelnė „Jay Memorial“ prizą. G. Kupšytė daryk dalyvavo George'o Solti akademijoje, kurioje dirbo su Roberto Frontali, Barbara Frittoli, Grace Bumbry ir Richardu Bonyngė'u.

Pagal gabrielekupsyte.com

Vilniaus miesto savivaldybės choras **JAUNA MUZIKA**, įkurtas 1989-aisiais, yra vienas ryškiausių ir pajėgiausių vokaliųjų kolektyvų Lietuvoje. Per daugiau kaip 30 metų choras iniciavo daugybę turiningų projektų, tarp kurių – kasmetiniai choro muzikos interpretavimo ir dirigavimo kursai, kuriuos veda žymūs pasaulio choro meno specialistai, tarptautinis muzikos festivalis „Amžinoji Jeruzalė“, koncertų ciklai „Anglų ir prancūzų baroko muzika“, „Vokiečių ir lenkų baroko muzikos dienos“, ciklas Vilniaus evangelikų liuteronų bažnyčios vargonų atkūrimui, šiuolaikiniai tarpdisciplininiai projektai, ciklas Vilniaus Šv. Kotrynos bažnyčioje, pasaulio muzikos programa „Keliautojo užrašai“, projektas „Muzika ir politika“ iš ciklo „Nutildyti balsai“, improvizacijos, elektronikos ir folkloro programa „Naktės“ su alternatyviojo folkloro grupe „Merope“ ir kt.; pirmą kartą atlikta daugybė naujų Lietuvos ir pasaulio kūrėjų kūrinių. Išskirtinis choro projektas – bendradarbiaujant su Lietuvos kompozitorių sąjunga rengiamas jaunųjų kompozitorių chorinių kūrinių konkursas „Vox Juventutis“.

Choras yra sukaupęs įvairų ir vertingą repertuarą, kuris apima visų epochų meistrų partitūras chorui *a cappella*, vokalinės-instrumentinės muzikos šedevrus. Itin svarbią vietą užima šiuolaikiniai užsienio ir lietuvių kompozitorių kūriniai, daugybė jų

parašyti specialiai šiam kolektyvui. Greta koncertų Lietuvos miestuose, choras ryškiai reprezentuoja Lietuvos choro meną ir lietuvių kompozitorių kūrybą užsienio šalyse. Vienas naujausių Lietuvos chorinio meno pristatymo pavyzdžių – 2022 m. įvykusios išskirtinės choro „Jauna muzika“ gastrolės Japonijoje.

Parengė Laimutė Ligeikaitė

Ilgametis choro „Jauna muzika“ vadovas, Nacionalinės premijos laureatas, dirigentas ir kompozitorius, profesorius **VACLOVAS AUGUSTINAS** chorui vadovauja nuo 1992 metų. Kaip choro meno profesionalas jis dalyvauja visame pasaulyje vykstančiuose simpoziumuose, veda chorinio dirigavimo meistriškumo kursus, glaudžiai bendradarbiauja su žymiaisiais Europos choro meno specialistais, dalyvauja rengiant jų kursus su choru „Jauna muzika“ Vilniuje, organizuoja naujus choro projektus su įvairiais menininkais. Reikšmingiausia ir gausiausia V. Augustino kūrybos dalis – choriniai, sakraliniai kūriniai. Jie nuolat atliekami Lietuvoje ir užsienyje, įvairiuose festivaliuose ir koncertuose, yra pelnę aukščiausias vietas tarptautiniuose chorinės muzikos konkursuose Prancūzijoje, JAV, apdovanoti Lietuvos kompozitorių sąjungos rengiamo geriausių metų kūrinių konkurso prizais, juos noriai į savo repertuarą įtraukia įvairūs chorai bei muzikos leidyklos. 2010 m. V. Augustinas pelnė Lietuvos nacionalinę kultūros ir meno premiją už chorinio meno galių plėtrą ir sakralinės muzikos šiuolaikiškumą. Nuo 2014 m. vadovavo Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Kompozicijos katedrai. 2018-aisiais, Valstybės atkūrimo šimtmečiui, sukurtas vienas stambiausių autoriaus kūrinių – Šimtmečio mišios „Missa pro centesimo anno restitutionis Lituaniae“ – skambėjo Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje. Tais pačiais metais buvo išleista pirmoji V. Augustino autorinė kompaktinė plokštelė „Tau bet kokios sutemos šviesios“, įdainuota choro „Jauna muzika“.

Parengė Laimutė Ligeikaitė

Šiomet 30-ąjį gimtadienį švenčiantis Vilniaus miesto savivaldybės **ŠV. KRISTOFORO KAMERINIS ORKESTRAS** (meno vadovas ir vyr. dirigentas – Modestas Barkauskas, garbės dirigentas – Donatas Katkus) garsėja universalumu, profesionalumu ir menine vaizduote. Orkestras – laukiamas svečias ne tik Lietuvos, bet ir prestižinėse užsienio koncertų salėse, jam yra tekę koncertuoti Paryžiaus Eliziejaus laukų teatre, Reikjaviko „Harpa“ salėje, Stokholmo „Berwaldhallen“, UNESCO būstinėje Paryžiuje, Varšuvos karališkoje pilyje, įvairiose estrados scenose ar net smėlio karjeruose...

Orkestras susikūrė 1994 m. prof. Donato Katkaus iniciatyva, siekiant suburti baroko muziką interpretuojantį kolektyvą. Į pirmąsias repeticijas susirinko talentingi jaunosios kartos Vilniaus muzikai iš įvairių sostinės orkestrų, pirmąjį koncertą jie surengė tų pačių metų vasario mėnesį. 1995 m. orkestras gavo Šv. Kristoforo – Vilniaus ir keliautojų globėjo – vardą, kolektyvą Vilniaus arkikatedroje palaimino monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas.

Šalia baroko epochos kompozitorių – Arcangelo Corelli, Antonio Vivaldi ir kitų – netrukus orkestras ėmėsi nuosekliai interpretuoti ir šiuolaikinių lietuvių kompozitorių muziką. 1995 m. parengtas monumentalus Broniaus Kutavičiaus ciklas „Jeruzalės vartai“, pirmosiose orkestro gastrolėse Vroclave šalia Vivaldi „Gloria“ pirmą kartą nuskambėjo ir kelios dalys iš Osvaldo Balakausko „Requiem in memoriam Stasys Lozoraitis“. Koncerto tąkart klausėsis Krzysztofą Pendereckis puikiai įvertino ne tik lietuvių muziką, bet ir jauno orkestro meistriškumą. Šiandien orkestro repertuare – daugiau nei 30-ies Lietuvos autorių kūriniai. Šv. Kristoforo kamerinis orkestras yra atlikęs beveik visus Felikso Bajoro, Broniaus Kutavičiaus, Balakausko kūrinius styginiams. Lygiai taip pat nuosekliai interpretuoja ir užsienio kompozitorių šiuolaikinę muziką – orkestro repertuare rasime Pėterio Vasko, Erki-Sven Tüüro ir kitų kompozitorių kūrinių.

Šv. Kristoforo kamerinis orkestras nuolat bendradarbiauja su žymiais Lietuvos ir užsienio menininkais, tarp kurių galima paminėti solistus Kerstin Avemo, Charlesą Castronovo, Violetą Urmaną, Alfredo Nigro, Virgilijų Noreiką, pianistus Marią Joāo Pires, Konstantiną Lifschitzą, Tamami Honma, Petrą Geniušą, Julianą Josephą, violončelininkus Davidą Geringą, Dominique'ą de Williencourt'ą, taip pat ne sykį orkestrui teko groti vienoje scenoje kartu su saksofonininku Petru Vyšniausku, akordeonininku Martynu Levickiu ir kitais.

Orkestras ne tik aktyviai koncertuoja, bet ir dažnai dalyvauja labdaringuose Vilniaus miesto renginiuose, per kuriuos įvairios socialinės miesto grupės skatinamos įsitraukti į kultūrą, rodomas dėmesys įvairioms organizacijoms, tokioms kaip Nacionalinis kraujo centras, Lietuvos šaulių sąjunga, Krašto apsaugos savanorių pajėgos ir kitos.

Pagal *kristoforas.lt*

MODESTAS BARKAUSKAS nuo 2018 m. yra Šv. Kristoforo kamerinio orkestro meno vadovas ir vyr. dirigentas. 1997–2001 m. Šiaulių konservatorijoje studijavo choro dirigavimo specialybę. 2001–2005 m. sėkmingai tęsė bakalauro studijas Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje (prof. Jono Aleksos ir doc. Dainiaus Puišio klasėse). 2006–2007 m. – LMTA choro dirigavimo magistrantas. 2006–2013 m. studijavo prof. Juozo Domarko simfoninio dirigavimo klasėje ir įgijo simfoninio dirigavimo magistro laipsnį.

2009 m. M. Barkauskas debiutavo Klaipėdos valstybiniame muzikiniame teatre, 2012 m. – Lietuvos nacionaliniame operos ir baletų teatre.

Kaip simfoninio orkestro dirigentas parengė koncertų su Lietuvos nacionaliniu simfoniniu, Lietuvos kameriniu, Lietuvos valstybiniu, Kauno miesto simfoniniu,

Klaipėdos muzikinio teatro, Klaipėdos kameriniu, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos simfoniniu ir kitais orkestrais. Taip pat koncertavo su užsienio kolektyvais – tai Latvijos nacionalinis simfoninis orkestras, Hamburgo „Camerata“, Talino, Slovakijos, Belgijos kameriniai orkestrai, Prancūzijos „Orchestra de Picardie“, Slovėnijos RTV, Bulgarijos, Katovicų ir Balstogės filharmonijų, Lenkijos jaunimo „Juventus“, BAO ir kt. Nuo 2008 m. M. Barkauskas yra Vilniaus Balio Dvariono dešimtmetės muzikos mokyklos jaunimo simfoninio orkestro meno vadovas ir dirigentas. Nuo 2013 m. dėsto Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Dirigavimo, Dainavimo ir Choro dirigavimo katedrose, nuolat rengia edukacinius projektus. 2016 m. jis buvo pripažintas geriausiu jaunuju menininku ir apdovanotas „Auksiniu scenos kryžiumi“ už baletų triptiko „Bolero+“ pastatymą ir dirigavimą. 2017 m. lapkritį Katovicuose (Lenkija), prestižiniame X tarptautiniame Grzegorzio Fitelbergo dirigentų konkurse, laimėjo 3-įjį premiją, bronzinę batutą bei piniginį prizą ir buvo pripažintas geriausiu konkurso dirigentu iš Europos.

„Tai buvo vienas retų žmonių, apie kuriuos sakoma „vientisas“, kuriuo neabejoji, visų pirma, neabejoji jo garbe“, – taip apie Lietuvos diplomata Stasį Lozoraitį (1924–1994) yra kalbėjęs kompozitorius **Osvaldas Balakauskas**.

Lygiai prieš 30 metų, 1994 m. birželio 13 d., netekome Vilties prezidentu vadinto diplomato, ypatingai prisidėjusio prie Lietuvos nepriklausomybės atgavimo, tuo metu vadovavusio Vašingtone veikusiai diplomatinei Lietuvos atstovybei. Po metų, 1995 m., Balakauskas savo ypatingą pagarbą Stasiui Lozoraičiui, kompozitoriaus žodžiais – „kovotojui už laisvę, garbės ir kilnumo pavyzdžiui“, išreiškė parašydamas „**Requiem Stasio Lozoraičio atminimui**“ – išskirtinį kūrinį savo kūrybinėje biografijoje. 2024-aisiais, paskelbtais diplomatų Lozoraičių – minėto Stasio Lozoraičio jaunesniojo, užsienio reikalų ministro Stasio Lozoraičio vyresniojo (1898–1983) ir Lietuvos atstovo prie Šventojo sosto Kazio Lozoraičio (1929–2007) – metais, šis gedulingas ciklas pristatomas Vilniaus festivalio programoje.

Balakauskas asmeniškai pažinojo S. Lozoraitį, jiedu buvo kolegos – diplomatai. Kai 1993 m. S. Lozoraitis kandidatavo į Lietuvos prezidentus, Balakauskas dirbo Lietuvos ambasadoriumi Prancūzijoje. Kompozitorius yra tvirtinęs, jog iš didelės pagarbos S. Lozoraičio asmenybei „Requiem“ rašė kaip „pabrėžtinai tradicinį“, vengdamas inovacijų. Muzikologės Beatos Baublinskienės teigimu, Balakauskas šiame kūrinyje atsigręžia į viduramžių muzikos tradiciją – grigališkąjį choralą, organumą, *Ars Nova* motetų stilių. Jos tvirtinimu, „Requiem“ – išimtis Balakausko kūryboje, vienintelis religinis jo opusas, kuriame atvirai deklaruojamos kompozitoriaus dvasinės ir pilietinės nuostatos.

Priešingai nei kiti didieji XX a. rekvie, kaip kad Krzysztofo Pendereckio „Lenkiškasis requiem“ ar Benjaminio Britteno „Karo requiem“, pasižymintys monumentalumu, Balakausko ciklas – intymus, mediatyvus, kameriškas. Muzikologo Enrique's Alberto Ariaso nuomone, kūrinyje atstovauja neoviduramžiškai XX a. muzikos kryptčiai, kuriai būdingas grėžimasis į praeitį. Muzikologė Dana Palionytė teigia, jog šį kūrinį galima interpretuoti kaip „sielos ramybę mirties akivaizdoje, kaip buvimą, nulemtą visiško pasitikėjimo Aukščiausiojo valia“. „Rondo Magazin“ kritikas Michaelis Wersinas vaizdžiai rašo, kad Balakauskas savo cikle nepaverčia susitikimo su mirtimi „siaubo scenarijumi“, o vietoj to prabyla apie nuostabos kupiną suvokimą, kad mirtis neišvengiama.

Dvylikos dalių „Requiem Stasio Lozoraičio atminimui“ atnešė Balakauskui Lietuvos nacionalinę premiją. 1995 m. Vroclave buvo atliktos penkios „Requiem“ dalys, o 1996 m. viso ciklo premjera įvyko Vilniuje. Pirmieji kūrinio atlikėjai – mecosopranas Judita Leitaitė, Šv. Kristoforo kamerinis orkestras, choras „Aidija“, dirigentas – Donatas Katkus. 2004 m. „Naxos“ leidybinė kompanija išleido „Requiem“ įrašą, kuriame šalia minėtų orkestro ir solistės girdime Vilniaus miesto savivaldybės chorą „Jauna muzika“.

„Requiem Stasio Lozoraičio atminimui“ apie susitikimą su amžinybe prabyla be kančios, dramos ir tamsos. Prakilnus, sukauptas ir kupinas ramybės – toks kompozitoriaus Balakausko įsivaizduotas susitikimas su amžinybe.

**Balakausko ciklas – intymus,
mediatyvus, kameriškas.**

Birželio 16 d., sekmadienis, 19 val.
Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžioji salė

HARMONIJS SODAS

Ansamblis **IL GIARDINO ARMONICO** (Italija)

Meno vadovas, solistas ir dirigentas

GIOVANNI ANTONINI (šalamaja, išilginė fleita; Italija)

Solistas **GIOVANNI SOLLIMA** (violončelė, Italija)

Programa:

I

DOMENICO SARRO (1679–1744)

Koncertas a-moll išilginei fleitai, styginiams ir *basso continuo*

Largo

Allegro

Laghetto

Spiritoso

LEONARDO LEO (1694–1744)

Koncertas d-moll violončelei, styginiams ir *basso continuo*, L. 60

Andante grazioso

Con spirito

Amoroso

Allegro

LUIGI BOCCHERINI (1743–1805)

„Nakties muzika Madride“ styginiams

(„La musica notturna delle strade di Madrid“), G. 324 (1780)

Le campane dell’Ave Maria

Il tamburo dei Soldati

Minuetto dei Ciechi

Il Rosario

Passa Calle

Il tamburo

Ritirata

II

GEORG PHILIPP TELEMANN (1681–1767)

Koncertas d-moll dviem šalamajoms, styginiams ir *basso continuo*, TWV 52:d1

Largo

Allegro

Adagio

Vivace

ANTONIO VIVALDI (1678–1741)

Koncertas a-moll violončelei, styginiams ir *basso continuo*, RV 420

Andante

Adagio

Allegro

GIOVANNI SOLLIMA (g. 1962)

„Passa Calle XXI“ dviem šalamajoms, violončelei, styginiams ir *basso continuo*
(2021 m. versija)

Lento con libertà

Allegro

Siciliana

Presto

Solistas GIOVANNI SOLLIMA (violončelė)

Solistas ir dirigentas GIOVANNI ANTONINI (šalamaja, išilginė fleita)

Ansamblis IL GIARDINO ARMONICO

GIOVANNI SOLLIMA – ne tik tarptautinio garso violončelininkas, bet ir vienas populiariausių šiuolaikinių italų kompozitorių. Muzikas yra bendradarbiavęs su tokiais visame pasaulyje žinomais menininkais kaip Riccardo Muti, Yo-Yo Ma, Ivanas Fischeris, Viktoria Mullova, Katia ir Marielle Labeque, Giovanni Antonini, Ottavio Dantone, Patti Smith, Stefano Bollani, Paolo Fresu, Elisa ir Antonio Albanese, taip pat su prestižiniais orkestrais – Čikagos simfoniniu, Liverpulio filharmonijos, Karališkuoju Amsterdamo „Concertgebouw“, Berlyno „Konzerthaus“, „Il Giardino Armonico“, Budapešto festivalio ir daugeliu kitų. Kadangi rašo ir atlieka ne tik koncertinę muziką, bet taip pat domisi kinu, teatru, televizija ir šokiu, G. Sollima yra bendradarbiavęs su garsiais režisieriais Peteriu Greenaway'umi, Johnu Turturro, Bobu Wilsonu, Carlosu Saura, Marco Tullio Giordana, rašytoju ir režisieriumi Alessandro Baricco, kitais. Violončelininkas yra pasirodęs „Carnegie Hall“ Niujorke, „Wigmore Hall“ ir Karalienės Elžbietos salėse Londone, taip pat „Salle Gaveau“ Paryžiuje, „Teatro alla Scala“ Milane, Sidnėjaus operos teatre ir „Suntory Hall“ Tokijuje.

Pirmąjį albumą, kurį išleido „Point Music“ ir kurį prodiusavo Philipas Glassas, G. Sollima įrašė 1998 metais. Vėliau bendradarbiavo su žymiausiomis įrašų kompanijomis, tokiomis kaip „Sony“, „Egea“ ar „Decca“. Pastaraisiais metais violončelininkas susidomėjo XVIII a. kompozitoriumi Giovanni Battista Constanzi, įrašė jo sonatų ir simfonijų violončelei ir *basso continuo*.

Kaip kompozitorius G. Sollima tyrinėja skirtingus žanrus ir stiliškas, kūryboje naudoja senuosius, rytietiškus, taip pat elektroninius ar savo paties sukurtus instrumentus. Violončelininkas yra grojęs Sacharos dykumoje, po vandeniu ar iš ledo pagaminta violončele. 2015 m. sukūrė Milano parodos garsinį logotipą.

Nuo 2010 m. G. Sollima dėsto Romos „Santa Cecilia“ akademijoje. 2012 m. kartu su Enrico Melozzi įkūrė ansamblį „100 Cellos“. 2018 m. pelnė prestižinį Anner Bijlsma apdovanojimą.

G. Sollima groja Francesco Ruggeri (Kremona, 1679) violončele.

Italų dirigentas ir fleitininkas **GIOVANNI ANTONINI** įkūrė barokinės muzikos ansamblį „Il Giardino Armonico“, nuo 1989 m. iki šiol jam vadovauja. Su ansambliu jis pasirodo kaip dirigentas ir kaip solistas, yra koncertavęs daugelyje Europos šalių, taip pat Jungtinėse Amerikos Valstijose, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Australijoje, Japonijoje, Malaizijoje. G. Antonini taip pat yra „Wratislavia Cantans“ festivalio Lenkijoje meno vadovas ir Bazelio kamerinio orkestro pagrindinis kviestinis dirigentas. Garsėjantis rafinuotomis ir novatoriškomis baroko ir klasicizmo muzikos interpretacijomis, muzikas reguliariai pasirodo su Berlyno filharmonijos, Amsterdamo „Concertgebouw“, Mozarteumo, Leipcigo „Gewandhaus“, Londono simfoniniu, Čekijos filharmonijos, Čikagos simfoniniu ir kitais prestižiniais orkestrais.

G. Antonini yra bendradarbiavęs su daugeliu tarptautinio garso menininkų, tarp jų minėtini Cecilia Bartoli, Kristianas Bezuidenhoutas, Giuliano Carmignola, Isabelle Faust, Sol Gabetta, Sumi Jo, Viktorija Mullova, Katia ir Marielle Labèque, Emmanuelis Pahudas, Giovanni Sollima. Kartu su C. Bartoli Zalcburgo festivalyje kaip muzikos vadovas ruošė Georgo Friedricho Händelio „Julijų Cezarį Egipte“ ir Vincenzo Bellini „Normą“. 2018 m. dirigavo „Orlandą“ Vienos teatre, 2019 m. Milano „La Scala“ teatre dirigavo „Julijų Cezarį Egipte“, 2021 m. ten sugrįžo diriguoti Wolfgango Amadeus Mozarto operos „Visos jos tokios“. Šį sezoną G. Antonini vėl dirigavo Bambergo simfoniniam, Ciuricho „Tonhalle“, Pietvakarių Vokietijos radijo simfoniniam, Čekijos filharmonijos orkestrui, taip pat ruošė projektus su „Il Giardino Armonico“ ir Bazelio kameriniu orkestrais.

Kartu su „Il Giardino Armonico“ dirigentas yra parengęs daugelį albumų, kuriuose įrašyti Antonio Vivaldi, Johanno Sebastiano Bacho, Heinricho Ignazo Franzo Biberio ir kitų kompozitorių kūriniai. G. Antonini įrašus taip pat leidžia „Decca“, „Alpha Classics“, „Naïve“, „Warner Classics“ ir kitos prestižinės leidyklos. Su Bazelio kameriniu orkestru jis yra įrašęs visas Beethoveno simfonijas, jas išleido „Sony Classical“.

G. Antonini taip pat yra projekto „Haydn32“ meno vadovas. Projekto tikslas – su „Il Giardino Armonico“ ir Bazelio kameriniu įrašyti visas Josepha Haydno simfonijas iki kompozitoriaus 300-ojo gimtadienio.

Pagal ilgiardinoarmonico.com

Į Lietuvą sugrįžta 1985 m. įkurtas **IL GIARDINO ARMONICO** – vienu geriausių senosios muzikos kolektyvų pasaulyje tituluojamas ansamblis, kurio repertuare dominuoja XVII ir XVIII a. kompozitorių kūriniai. Orkestras garsėja tiek savo koncertinėmis programomis, tiek operų pastatymais, yra nuolatos kviečiamas į svarbiausius festivalius ir prestižines koncertų sales. Tarp žymiausių „Il Giardino Armonico“ paruoštų operų – Claudio Monteverdi „Orfėjas“, Antonio Vivaldi „Otonas tvirtovėje“, Georgo Friedricho Händelio „Laiko ir tiesos triumfas“ ar „Julijus Cezaris Egipte“ su Cecilia Bartoli 2012 m. Zalcburgo festivalyje.

Įspūdinga yra „Il Giardino Armonico“ diskografija. Daugelį metų ansamblis išskirtinai bendradarbiavo su „Teldec“, jų išleisti Antonio Vivaldi ir kitų XVIII a. kompozitorių įrašai pelnė tarptautinius apdovanojimus. Dabar orkestras jau kurį laiką bendradarbiauja su „Decca“ / „L'Oiseau-Lyre“. Bendradarbiavimas su šia leidybine kompanija ir pasaulinio garso mecosopranu C. Bartoli jam pelnė ir „Grammy“ apdovanojimus („Vivaldi Album“, 2000; „Sacrificium“, 2009). Kartu su smuikininke Isabelle Faust įrašęs albumą su penkiais Mozarto koncertais smuikui („Harmonia Mundi“, 2016) ansamblis pelnė „The Gramophone“ ir „Le Choc de l'année“ apdovanojimus, o naujausias bendradarbiavimo su I. Faust rezultatas – Pietro Antonio Locatelli muzikai skirtas albumas (2023) – laimėjo „Diapason d'Or“ apdovanojimą. Praėjusiais metais taip pat buvo išleistas sėkmės sulaukęs barokinių koncertų albumas su mandolininku Avi Avitaliu („Deutsche Grammophon“). Ne vieną svarbiausius klasikinės muzikos apdovanojimus pelniusį albumą „Il Giardino Armonico“ išleido ir bendradarbiaudami su Vroclavo nacionaliniu muzikos forumu.

Pagal ilgiardinoarmonico.com

Italų baroko kompozitorius **Domenico Sarro** (1679–1744), manoma, į Neapolį atvyko 1686 m. ir jo daugiau nebepaliko. Po 1725 m., kai mirė Alessandro Scarlatti, Sarro buvo vadinamas įtakingiausiu Neapolio muziku, o 1728 m. tapo šio miesto *maestro di cappella*. Kompozitorius ypač išgarsėjo savo opera „Paliktoji Didonė“ – tai pirmoji opera, parašyta pagal originalų Pietro Metastasio libretą. Nors Sarro išgarsėjo kaip operų, kurių parašė per 30, kompozitorius, jis taip pat kūrė ir vokalines kantatas bei instrumentinę muziką.

Kompozitoriaus kūrybinėje biografijoje yra ir du koncertai išilginei fleitai, randami įvairiuose Baroko epochos instrumentinės muzikos rinkiniuose. Programoje skambėsiantis **Koncertas a-moll išilginei fleitai, styginiams ir basso continuo** dėmesį patraukia daininga fleitos melodika pirmoje ir trečioje kūrinių dalyse, o antroji koncerto dalis – barokinės fugos principais sukomponuotas epizodas.

Dar vienas kompozitorius iš Neapolio **Leonardo Leo** (1694–1744) išgarsėjo komiškomis operomis, atskleidusiomis puikų jo humoro jausmą, ir sakraline muzika. Savo karjerą pradėjo 1714 m. kaip Neapolio karališkosios koplyčios vargonininkas, o 1730 m. jau buvo dominuojanti Neapolio muzikinio gyvenimo figūra, prieš pat mirtį gavo ir prestižines *maestro di capella* pareigas. Pasakojama, kad viena Leo opera – „Katonas Uticoje“ – taip patiko Georgui Friedrichui Händeliui, kad šis dalį operos muzikos panaudojo koncerte Londono Karaliaus teatre 1732 metais.

Leo taip pat buvo ir violončelininkas, šiam instrumentui pats parašė šešis koncertus, laikomus viena geriausių jo instrumentinės kūrybos palikimo dalių. Keturių dalių **Koncertą d-moll violončelei, styginiams ir basso continuo** sukūrė 1738 metais. Sakoma, kad į daugelį jo koncertų violončelei, taip pat į šį, persikėlė ir kompozitoriaus melodiniai eksperimentai, ir Antonio Vivaldi muzikos, kuri Neapolyje buvo gerai žinoma, įtaka. Šiuolaikišką žvilgsnį atspindi ir neįprastas struktūros pasirinkimas – koncertas yra keturių, o ne tradicinių trijų dalių.

Italų kompozitorius **Luigi Boccherini** (1743–1805) gimė kūrybingoje šeimoje. Jo tėvas grojo violončele ir kontrabosu, brolis buvo poetas, rašęs libretus Salieri ir Haydno operoms, o sesuo – baleto šokėja. Nemažai pakeliavęs, Boccherini ilgesniam laikui apsistojo Madride, kur tarnavo infantei, buvo ten nepaprastai mylimas, galiausiai pats vedė ispanę.

Italų kompozitoriaus muzika dažnai siejama su galantiškuoju stiliumi, kuriam būdingas lengvumas ir optimizmas, tačiau didelę įtaką Boccherini padarė ir ispaniškos muzikos tradicija. Kompozitoriaus „**Nakties muzika Madride**“ – kvintetas styginiams instrumentams, parašytas 1780 metais. Pats kompozitorius yra sakęs, jog šiuo kūriniu netruko išpopuliarėti, buvo pritaikytas ir kitoms instrumentų sudėtims. Septynių dalių „Nakties muzika Madride“ pilna kontrastų: čia ir bažnyčios varpų imitacijos, ir išmaldos prašančiųjų menuetai, ir gitaromis trumpam virstančios violončelės, ir sarkastiškos gatvės muzikantų pasakalijos.

Šalamaja – tai instrumentas, vadinamas klarneto pirmtaku, dažnai naudotas Baroko epochos muzikos kūrėjų. Jį mėgo ir **Georgas Philippas Telemannas** (1681–1767), vienas įtakingiausių savo epochos vokiečių kompozitorių, garsėjęs ir kaip Johanno Sebastiano Bacho oponentas, nors ir tapęs vieno iš jo sūnų krikštatėviu.

Telemanno muzikoje įkūnytas virsmas iš vėlyvojo baroko į ankstyvąjį klasicizmą, joje sutelpta italų, prancūzų, net lenkų muzikinių tradicijų įtaka. Kompozitoriaus kūrybinėje biografijoje randame ir **Koncertą d-moll dviem šalamajoms, styginiams ir basso**

continuo, „The Gramophone“ kritikės Lindsay Kemp spalvingai pavadintą kūriniu, atnešančiu „raminančios vasaros nakties“ pojūtį.

Antonio Vivaldi (1678–1741) iki šiol išlieka vienu žymiausių Baroko epochos kompozitorių, palikęs nepaprastai įvairios kūrybos. Jis yra parašęs net 27 koncertus violončelei, styginiams ir *basso continuo*, kurie žymi jo kūrybos stiliaus transformacijas.

Baroko epochoje nebuvo įprasta rašyti koncertus solo violončelei, turbūt dėl šios priežasties nė vienas iš Vivaldi koncertų šiam instrumentui nebuvo publikuotas jam gyvam esant. Kompozitorius juos rašė savo mokinėms „Ospedale della Pieta“ vienuolyne, todėl kūriniai plačiai nepagarsėjo. Tačiau šiuose koncertuose galima rasti pluoštą Baroko epochos inovacijų – tai virtuoziniai epizodai, gyvybingi *arpeggio*, plati ritmų įvairovė, ypatingas dėmesys melodikai. **Koncertas a-moll violončelei, styginiams ir basso continuo** turi barokinės sonatos bruožų. Kiek neįprastai prasideda solistui įstojant kartu su orkestru. Antroji koncerto dalis – iškilmingas *Adagio*, o finalas – žavi kurentė, turinti sąsajų su Johanno Sebastiano Bacho siuita C-dur.

Kaip yra pasakojęs pats **Giovanni Sollima**, iki gavęs prašymą parašyti kūrinių šalamajoms, šio instrumento gerai nepažinojo, o su juo kompozitorių ir violončelininką artimiau supažindino maestro G. Antonini. „**Passa Calle XXI**“ **dviem šalamajoms, violončelei, styginiams ir basso continuo** buvo parašyta specialiai „Il Giardino Armonico“ ansamblui, jo gastrolėms Nyderlanduose. Kelios teminės kūrinio idėjos atklysta iš Georgo Philippo Telemanno koncerto dviem šalamajoms, ypač – paskutinės jo dalies boso partijos.

Kaip yra pasakojęs pats Giovanni Sollima, iki gavęs prašymą parašyti kūrinių šalamajoms, šio instrumento gerai nepažinojo.

Birželio 19 d., trečiadienis, 19 val.
Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžioji salė

NAUJAS ŠEDEVRŲ SKAMBESYS

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

Meno vadovas, solistas ir dirigentas **SERGEJ KRYLOV** (smuikas)

Solistė **ANNA GENIUŠIENĖ** (fortepijonas)

Programa:

I

ANTANAS REKAŠIUS (1928–2003)
„Muzika styginiams“ Nr. 2 (1992, peržiūrėta 1999)
Allegro molto espressivo
Allegretto
Presto

JOSEPH HAYDN (1732–1809)
Simfonija Nr. 43 Es-dur, Hob. I:43 („Merkurijus“, 1771)
Allegro
Adagio
Menuetto
Allegro

II

JOHANN NEPOMUK HUMMEL (1778–1837)
Koncertas smuikui, fortepijonui ir orkestrui G-dur, op. 17 (1805)
Allegro con brio
Andante con moto (Tema su variacijomis)
Rondo

Solistai: SERGEJ KRYLOV (smuikas), ANNA GENIUŠIENĖ (fortepijonas)
LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS
Dirigentas SERGEJ KRYLOV

„Galingas garsas, stipri muzikinė asmenybė, grynas virtuoziškas...“, – taip pianistę **ANNA GENIUŠIENĘ** apibūdino „Musical America“ kritikai. Gyvos, daugiasluoksnės, įtaigios interpretacijos 2022 m. pianistei pelnė prestižinio Vano Cliburno tarptautinio pianistų konkurso sidabro medalį, gerbėjų visame pasaulyje pagarbą ir meilę. Tais pačiais metais „Musical America“ Anna Geniušienę paskelbė „Mėnesio jaunąja menininke“, 2023 m. birželį pianistė atsidūrė ant žurnalo „Pianist“ viršelio.

Savo pirmąjį rečitalį Berlyno filharmonijos Mažojoje salėje A. Geniušienė skambino vos septynerių. Nuo to laiko ji tapo universalia, svarbiausiose Amerikos, Europos ir Azijos koncertų salėse koncertuojančia menininke. 2015 m. pianistė baigė Maskvos P. Čaikovskio konservatoriją, kur studijavo prof. Elenos Kuznecovos klasėje, o 2018 m. su pagyrimu baigė magistro studijas Londono Karališkojoje muzikos akademijoje, profesoriaus emerito Christopherio Eltono klasėje.

A. Geniušienė yra pasirodžiusi su tokiais dirigentais kaip Marin Alsop, Edwardas Gardneris, Nicholas McGeganas, kiti. Ypač daug dėmesio ji skiria kameriniam muzikavimui, artimai bičiuliaujasi su Kremonos kvartetu, duetu dažnai pasirodo su vyru, pianistu Luku Geniušu. A. Geniušienė yra daugelio tarptautinių konkursų laureatė, be jau minėto Vano Cliburno konkurso, taip pat ryškūs laimėjimai pasiekti Lidso (laureatė ir finalininkė), Čaikovskio (pusfinalininkė), Busoni (trečiojo prizo laureatė) konkursuose.

Tarp svarbiausių A. Geniušienės pastarųjų metų pasiekimų – debiutiniai rečitaliai Kennedy centre Vašingtone, Vienos „Konzerthaus“, taip pat „Bravo! Vail“ ir „Grand Teton“ muzikos festivaliuose. Pianistė debiutavo Ciuricho „Tonhalle“ ir Bazelio miesto kazino salėse, kur koncertuose pakeitė Danielį Barenboimą. Verta paminėti menininkės bendradarbiavimą su Taipėjaus ir Lietuvos simfoniniais orkestrais, dirigentais Gáboru Takács-Nagy, Eliahu Inbaliu, Migueliu Harthu-Bedoya, pianistais Wu Han ir Dmitry Choni.

Naujausias A. Geniušienės albumas, pasirodęs 2023 m. rugsėjį – asmeniškias lopšinių įrašas, kuriame užfiksuota muzika nuo Fieldo, Liszto iki Dutilleux ar Weinbergo. Artimiausiu metu turėtų pasirodyti Annos ir Luko Geniušų albumas, kurį leis prestižinė leidybos kompanija „Alpha Classics“. 2024–2027 m. pianistė pakviesta dalyvauti „The Bowers“ programoje Lincolno centre, skirtoje išskirtiniams jaunosios kartos menininkams.

Pagal annageniushene.com

Kunkuliuojantis muzikavimas, intensyvus lyriškumas ir kerintis garso grožis – tai savybės, užtikrinančios **SERGEJUI KRYLOVUI** vietą tarp žymiausių šiandienos atlikėjų. Didelės įtakos muziko kūrybiniame kelyje turėjo Mstislavas Rostropovičius, su kuriuo jaunas smuikininkas ne kartą koncertavo. „Mane nustebino šio nuostabaus smuikininko, kurį laiką vienu iš penkių geriausių šiandienos smuikininkų pasaulyje, lygis“, – apie savo jaunesnį kolegą rašė Rostropovičius.

Už išskirtinį indėlį į muzikos meno plėtrą S. Krylovas buvo apdovanotas „Le Muse“ (Florencija), „Viotti d'oro“ (Verčelis), „Angelo dell'anno“ (Milanas), „Torrone d'oro“, „Violino d'argento“ (Kremona) ir „Rusijos Roma“ prizais. 2022 m. Vilniaus festivalyje Lietuvos nacionalinė filharmonija ypatingai pagerbė Lietuvos kamerinio orkestro (LKO) meno vadovą: jis buvo apdovanotas Filharmonijos įsteigtu I laipsnio garbės ženklu „Tarnauju muzikai“.

S. Krylovas (LKO) meno vadovu ir pagrindiniu dirigentu tapo 2008 m., su šiuo kolektyvu surengė daugiau nei du šimtus koncertų visame pasaulyje. Platus smuikininko repertuaras apima muzikines epochas nuo ankstyvojo italų baroko iki XXI amžiaus avangardinių kompozicijų. Tarp S. Krylovo įrašų – A. Vivaldi „Metų laikai“ ir N. Paganini „24 kaprisai“ („Deutsche Grammophon“), K. Pendereckio smuiko koncertas „Metamorfozės“, diriguojamas kompozitoriaus (DUX, 2017), ir daugelis kitų kūrinių. Ezio Bosso „Esoconcerto“ premjera, įvykusi Venecijos „La Fenice“ teatre, buvo transliuojama gyvai ir opusą įrašė „Sony Classics“. Tąkart, diriguojant autoriui, griežė S. Krylovas. Smuikininkas yra koncertavęs su žymiais Europos, Azijos ir Amerikos orkestrais, diriguojamais pasaulinį pripažinimą pelniusių dirigentų, kaip antai Fabio Luisi, Vasily Petrenko, Jukka-Pekka Saraste, Marin Alsop, Nikolajus Znaideris, Tonis Koopmanas, Roberto Abbado, Mikhailas Pletnevas, Andrey'us Boreyko, Dmitry Lissas, Andris Poga, Vladimiras Ashkenazy. S. Krylovas dirguoja daugeliui orkestrų Didžiojoje Britanijoje, Italijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Rusijoje ir Izraelyje.

S. Krylovas yra Lugano konservatorijos (Šveicarija) profesorius, dažnai kviečiamas būti prestižinių tarptautinių konkursų žiuri nariu, tarp jų – XVI Tarptautinis P. Čaikovskio konkursas ir 55-asis bei 56-asis Tarptautinis N. Paganini konkursas Genujoje, kur jis buvo žiuri pirmininku.

Parengė Justa Adomonytė-Šlekaitienė

1960 m. prof. Sauliaus Sondeckio įkurtas **LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS** (LKO) yra vienas iškiliausių ir labiausiai pasaulyje įvertintų mūsų šalies kolektyvų. 2008 m. jo meno vadovu ir dirigentu tapo žymus smuikininkas virtuozas Sergejus Krylovas. Šiandien orkestro gastrolių maršrutuose užfiksuotos beveik visos Europos šalys, Šiaurės ir Pietų Amerika, Pietų Afrikos Respublika, Japonija, Kinija, Australija, Islandija; tokios scenos kaip Berlyno filharmonijos ir Vienos „Musikverein“, Londono „Royal Festival Hall“ ir Romos „Santa Cecilia“, Amsterdamo „Concertgebouw“ ir Paryžiaus „Salle Pleyel“, Leipcigo „Gewandhaus“ ir daugelis kitų.

LKO bendradarbiavo su Yehudi Menuhinu, Mstislavu Rostropovičiumi, Gidonu Kremeriu, Mūza Rubackyte, Andriumi Žlabiu, Dmitrijumi Baškurovu, Vadimu Repinu, Sergejumi Krylovu, Davidu Geringu, Miša Maiskiu, Dmitrijumi Šapovalovu, Ronaldu Zollmanu, Modestu Pitrenu ir kitais iškiliais menininkais. Pastaraisiais metais koncertuota Liuksemburge, Ispanijoje, Šveicarijoje, Slovėnijoje, Lenkijoje, Kinijoje, Italijoje, Kosta Rikoje ir Libane.

Orkestro koncertų programose šalia baroko ir klasicizmo šedevrų svarbią vietą užima šiuolaikinės muzikos interpretacijos. LKO dėmesingas lietuvių kompozitorių kūrybai, dažnai atlieka Mikalojaus Konstantino Čiurlionio, Eduardo Balsio, Juliaus Juzeliūno, Osvaldo Balakausko, Jono Tamulionio, Algirdo Martinaičio, Mindaugo Urbaičio, Arvydo Malcio, Vidmanto Bartulio, Ramintos Šerkšnytės, Justės Janulytės, Loretos Narvilaitės, Žibuoklės Martinaitytės kūrinius.

LKO įrašė per 100 įvairiausio repertuaro vinilinių ar kompaktinių plokštelių. 2016 m. garsiausia pasaulyje klasikinės muzikos leidėja „Deutsche Grammophon“ išleido lietuvių kolektyvo kompaktinę plokštelę, kurioje įrašyti LKO ir S. Krylovo atliekami Antonio Vivaldi „Metų laikai“, taip pat Koncertai Nr. 8 ir Nr. 9 smuikui ir styginiams. Su šia kompaktine plokštele LKO tapo pirmuoju Lietuvos kolektyvu, patekusiu į pasaulinį klasikinės muzikos elitą.

Parengė Justa Adomonytė-Šlekaitienė

Antanas Rekašius (1928–2003) – vienas ryškiausių XX a. Lietuvos muzikos kūrėjų, garsėjęs stambiomis formomis, sukūręs operą-oratoriją, net 12 baletų, devynias simfonijas, septynis koncertus. Kaip yra rašęs dirigentas Donatas Katkus, Rekašiaus muzikos „pamatuose „įmūrytos“ įvairių stilių nuoplaisos, banalios melodijos, dažnai primityvi harmonija – muzikinė patirtis kasdienybėje. Tačiau Rekašius šias banalybes tarsi išplėšia iš to įprasto garsinio fono ir suteikia visiškai netikėtą prasmę.“ Rekašiaus muzika išsiskiria ekspresyvumu, teatrališkumu, energija, ją nesunku pavadinti ekstravagantiška. Kompozitorius nemėgo stereotipų, rutinos, tad jo muzikai būdingas ir spontaniškumas. Čia dera radikalūs kontrastai – žaismė ir tragizmas, lyrika ir groteskas.

A. Rekašiaus „**Muzika styginiams“ Nr. 2** (1992, nauja redakcija 1999) – vienas dažniausiai atliekamų kompozitoriaus kūrinių. Jame galima išgirsti postmodernistinį žvalgymąsi į anksčiau sukurtą muziką, naudojama koliažinė technika. Kaip rašyta kūrinio anotacijoje, koliažai čia veikia tarsi beprasmis ginčas – tarp Pendereckio klasterių ir Michaelo Nymano muzikos. Kolizija tarsi dirbtinai pabrėžiama, kuriant barbariškumo įspūdį. Trijų dalių (*Allegro molto espressivo*, *Allegretto* ir *Presto*) ekspresyvi kompozicija atveria daugiasluksnį A. Rekašiaus muzikinių vizijų pasaulį.

Priežastis, kodėl XIX a. **Josepho Haydno Simfonija Nr. 43 Es-dur** gavo dar ir „Merkurijaus“ vardą, iki šiol nėra aiški. Kai kurie muzikologai svarsto, kad galbūt kūrinys buvo naudojamas ir kaip muzika spektakliams kompozitoriui dirbant Esterhazių dvare, kur koncertai vykdavo du kartus per savaitę ir kur dirbdamas J. Haydnas parašė didžiumą savo kūrinių.

Amerikiečių muzikologas H. C. Robbinsas Landonas šią *Audros ir veržimosi* estetikai artimą J. Haydno simfoniją yra vaizdžiai pavadinęs „austriška kamerine simfonija *par excellence*“. Tai viena „kamerinių“ kompozitoriaus simfonijų, taip vadinama ne tik dėl kuklios instrumentuotės, bet ir dėl itin kameriško rašymo stiliaus. Lengvos, permatomos faktūros kūrinys išsiskiria lyriškesnėmis nei įprastai „didžiosiose“ simfonijose temomis, o pagrindinė simfonijos tema vadinama viena ilgiausių pagrindinių temų iš visų kompozitoriaus parašytų.

Vis dėlto keturias 43-iosios simfonijos dalis – *Allegro*, *Adagio*, Menuetą ir *Allegro* – jungia trijų natų „beldimo“ motyvas. Pirmiausia pasigirstantis pirmojo *Allegro* pradžios temoje, sugrįžtantis nostalgikame *Adagio* ir Menuete, primenančiame austrišką lendlerį, jis nepasirodo tik finalinėje simfonijos dalyje.

„The Gramophone“ kritikas Edwardas Greenfieldas rašydamas apie **Johanno Nepomuko Hummelio** (1778–1837) **Koncertą smuikui, fortepijonui ir orkestrui, op. 17**, svarstė, kad kurdamas šį opusą kompozitorius galėjo būti įkvėptas Mozarto puikiosios *Sinfonia concertante*. Tai visiškai nestebintų, nes dabartinės Slovakijos teritorijoje gimęs Hummelis, savo laiku vunderkindu laikytas pianistas, buvo Mozarto mokinys ir globotinis.

Žymusis Vienos klasikas Hummelį laikė genialiu, rėmė jį per pirmąjį koncertą, kurį šis skambino būdamas devynerių. Jiedu bičiuliavosi iki pat Mozarto mirties, todėl ir Hummelio muzika, iš esmės esanti tiltu tarp klasicistinės ir ankstyvojo romantizmo estetikos, turi mocartiško prieskonio. Tačiau pianistas ir kompozitorius gerai pažinojo ir kitus didžiuosius savo meto kūrėjus – Salierį, Beethoveną ar Schubertą, pats vėliau tapo Felixo Mendelssohno mokytoju.

Kadangi pats J. N. Hummelis buvo pianistas virtuozas, jo kūriniai fortepijonui taip pat labai virtuotiški, naudojamos detalios ornamentuotos melodijos. Koncerte smuikui, fortepijonui ir orkestrui fortepijono partija nėra tokia techniškai sudėtinga, kaip kompozitoriaus koncertuose solo instrumentui su orkestru, tačiau vis vien lieka iššūkiu bet kuriam atlikėjui. Tradicinės formos, trijų dalių – *Allegro con brio*, *Andante con moto* ir *Rondo* – koncerte naudojami sudėtingi ritminiai modeliai, tačiau kūrinys sklindina optimizmo ir šviesos estetikos.

Kurdamas šį opusą kompozitorius galėjo būti įkvėptas Mozarto puikiosios *Sinfonia concertante*.

Birželio 21 d., penktadienis, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje

THOMAS HAMPSON GALA

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrėnas)

Solistas

THOMAS HAMPSON (baritonas, JAV)

Dirigentas

MODESTAS PITRĖNAS

Programa:**I**

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)

Fragmentai iš operos „Visos jos tokios“ („Cosi fan tutte“), K. 588 (1790):

Uvertiūra

Giuljemo arija „Rivolgete a lui lo sguardo“

Fragmentai iš operos „Figaro vedybos“ („Le nozze di Figaro“), K. 492 (1786):

Fandango scena

Grafo arija „Hai già vinta la causa!“

CHARLES GOUNOD (1818–1893)

Baleto muzika iš operos „Faustas“ („Faust“, 1859):

„Les Troyens“ (Trojėnai“)

„Danse de Phryné“ („Frinės šokis“)

JULES MASSENET (1842–1912)

Erodo arija „Ce breuvage pourrait... Vision fugitive“ iš operos „Erodiada“ („Hérodiade“, 1881)

GIUSEPPE VERDI (1813–1901)

1 ir 3 v. baleto muzika iš operos „Makbetas“ („Macbeth“, 1847)

Rodrigo mirties scena iš operos „Don Karlas“ („Don Carlos“, 1867)

II

FRANZ LEHÁR (1870–1948)

Koncertinis valsas „Auksas ir sidabras“ („Konzertwalzer Gold und Silber“, op. 79 (1902)

Danilo arija „O Vaterland du machst bei Tag“ iš operetės „Linksmoji našlė“ („Die lustige Witwe“, 1905)

COLE PORTER (1891–1964)

Petručijo daina „Where is the Life that Late I Led“ iš miuziklo „Pabučiuok mane, Keit“

(„Kiss Me Kate“, 1948)

LEONARD BERNSTEIN (1918–1990)

Fragmentai iš miuziklo „Apie miestą“ („On the Town“, 1944):

Pjesė orkestrui „Times Square“

Gabėjaus daina „Lonely Town“

COLE PORTER (1891–1964)

Daina „In the Still of the Night“ (1937)

Daina „Begin the Beguine“ (1935)

Atlieka:

THOMAS HAMPSON (baritonas)

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

Dirigentas MODESTAS PITRĖNAS

Vieną ryškiausių JAV baritonų Thomą Hampsoną „Metropolitan“ operos gildija skambiai tituluoja „Metropolitano meistru“ („Met Mastersinger“).

Vieną ryškiausių JAV baritonų **THOMĄ HAMPSONĄ** „Metropolitan“ operos gildija skambiai tituluoja „Metropolitano meistras“ („Met Mastersinger“). Dažnai jis yra pavadinamas ir vienu inovatyviausių savo laiko dainininkų. Žavi ne tik įtaigūs jo vaidmenys operos scenoje, platūs dainos repertuaro horizontai, bet ir solistui būdinga kultūrinė lyderystė.

Th. Hampsono biografijoje – daugiau kaip 80 operinių vaidmenų, kuriuos jis atlieka viso pasaulio operos teatruose, jo diskografijoje – daugiau kaip 170 albumų, kurie ne kartą buvo nominuoti arba pelnė tokius prestižinius apdovanojimus kaip „Grammy“, „Edison“ ar „Grand Prix du Disque“.

2009 m. dainininkas Atlanto tarybos Vašingtone apdovanotas išskirtinio menininko premija; jis buvo Niujorko filharmonijos kvietinis ir reziduojantis menininkas – pirmasis šios garsiosios organizacijos istorijoje. 2010 m. Kongreso biblioteka jam įteikė Gyvosios legendos apdovanojimą už specialaus patarėjo veiklą tyrinėjant ir atliekant JAV kompozitorių muziką, be to, jis pelnė garsųjį „Concertgebouw“ prizą.

Th. Hampsonas yra Muzikos, teatro ir šokio mokyklos prie Mičigano universiteto vizituojantis vokalo menininkas, jam suteiktas Heidelbergo universiteto Filosofijos fakulteto garbės profesoriaus vardas; be to, dainininkas yra Manhatano muzikos mokyklos, Naujosios Anglijos ir San Fransisko konservatorių bei Whitwortho koledžo garbės daktaras, taip pat Karališkosios muzikos akademijos Londone garbės narys. Vienos „Staatsoper“ Hampsonui suteikė kamerinės muzikos dainininko vardą („Kammersänger“), jis yra Prancūzijos Menų ir literatūros ordino kavaliierius, pelnė Austrijos menų ir mokslų garbės medalį. Baritonas nuolatos rengia meistriškumo kursus, kuriuos transliuoja „Medici.tv“ ir „The Hampsong Foundation“.

Praėjusį sezoną Th. Hampsonas grįžo į operos sceną ir Paryžiaus Bastilijos operoje atliko prezidento Richardo Nixono vaidmenį naujame Johno Adamso operos „Niksonas Kinijoje“ pastatyme, kuriam dirigavo Gustavo Dudamelis. Kartu su Cecilia Bartoli baritonas dainavo paskutinėje Josepha Haydno operoje „Filosofo siela, arba Orfėjas ir Euridikė“ Zalcburgo festivalyje.

2023–2024 m. sezoną Th. Hampsonas pradėjo pasirodydamas Williamo Waltonio kantatoje „Belšacaras šventė“, kurią jis „BBC Proms“ festivalyje atliko su BBC simfoniniu orkestru, diriguojant Klausui Mäkeläi. Tą patį kūrinį jis vėliau atliko ir su Klivlando orkestru, taip pat vadovaujant K. Mäkeläi. Kartu su Seulo filharmonijos orkestru, diriguojant Jaapui van Zwedeniui, Hampsonas dainavo Gustavo Mahlerio vokalinių ciklų „Stebuklingas berniuko ragas“. Tą patį ciklą jis atliko su Atėnų valstybinio, taip pat – su Dalaso simfoniniu orkestru, diriguojant Fabio Luisi, per orkestro gastroles po Europą.

Kiti sezono akcentai – Kurto Weillio „Keturių Walto Whitmano dainų“ atlikimas su Elbės filharmonijos orkestru ir maestro Alanu Gilbertu, taip pat pusiau koncertinis Mozarto operos „Visos jos tokios“ atlikimas su Liono nacionaliniu orkestru, paties Hampsono ir režisuotas. Solistas scenoje vėl susitiko su pianistu Jevgenijumi Kisinu, su kuriuo Londone „Marylebone“ teatre, pasirodė spektaklyje „Address Unknown“.

Parengė Rima Povilionienė, Rasa Murauskaitė-Juškienė

Apie **LNSO** žr. 14 p.

Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro vyriausiasis dirigentas ir meno vadovas **MODESTAS PITRĖNAS** kviečiamas diriguoti įvairių šalių operos teatruose ir koncertų salėse, surengė pasirodymų su įvairiais simfoniniais kolektyvais. Maestro buvo Latvijos nacionalinės operos, Kauno simfoninio orkestro vyr. dirigentas, nuo 2018 m. eina Sankt Galeno (Šveicarija) operos teatro ir simfoninio orkestro vyr. dirigento pareigas, 2022 m. debiutavo Frankfurto operos teatre. 2014 m. jo diriguojama R. Wagnerio opera „Riencis“ tapo vienu svarbiausių Rygos – Europos kultūros sostinės 2014 renginių. Maestro yra įrašęs daugiau kaip 15 chorinės ir simfoninės muzikos kompaktinių plokštelių.

Dirigavimą M. Pitrėnas studijavo Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje ir Zalcburgo Mozarteume, dėsto LMTA Dirigavimo katedroje, kviečiamas dalyvauti tarptautinių konkursų žiuri veikloje. Tarp daugelio apdovanojimų konkursuose minėtina I premija, aukso medalis ir specialus Silezijos filharmonijos orkestro prizas 2003 m. VII Fitelbergo konkurse Katovicuose (Lenkija). 2012 m. jam paskirta Lietuvos nacionalinė kultūros ir meno premija, 2019 m. maestro apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Karininko kryžiumi. Už indėlį į Latvijos muzikinę kultūrą dirigentas yra pelnęs Latvijos muzikos apdovanojimų, jam įteiktas valstybinis apdovanojimas – Latvijos Pripažinimo kryžius, o 2015 m. Rygoje jungtinė Baltijos Asamblėjos žiuri jam paskyrė Baltijos Asamblėjos meno premiją.

Parengė Rima Povilionienė

Th. Hampsonas į Lietuvą sugrįžta su gala programa, kurią parengė kartu su Lietuvos nacionaliniu simfoniniu orkestru ir Modestu Pitrėnu. Joje – tiek įsimintini Wolfgango Amadeus Mozarto, Charleso Gounod, Jules'o Massenet, Giuseppe's Verdi operų ir Franzo Leháro operėčių numeriai, tiek visą amerikietiškos muzikos žavesį atskleidžiantys Leonardo Bernsteino ir Cole'o Porterio kūrybos fragmentai, iliustruojantys platų Thomo Hampsono kūrybinį akiratį.

Šį sezoną Th. Hampsonas dainavo ir pats režisavo pusiau koncertinį Mozarto operos „Visos jos tokios“ pastatymą. Vilniaus festivalio pabaigos koncerto programoje skambės du šios operos fragmentai – **uvertiūra** ir Giuljemo arija „**Rivolgete a lui lo sguardo**“, laikoma viena *opera buffa* repertuaro viršukalnių. Baritonas koncertui taip pat ruošia fragmentą iš kito Vienos klasiko šedevro „Figaro vedybos“ – **Grafo ariją „Hai già vinta la causa!**“.

Johanno Wolfgango Goethe's „Fausto“ įkvėpta Gounod opera tuo pačiu pavadinimu – vienas didžiausių prancūzų kompozitoriaus kūrybinių pasiekimų. Gala koncerte Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras atliks du instrumentinius operos fragmentus – baleto muziką „**Trojėnai**“ ir „**Frinės šokį**“. Prancūziškosios operos repertuarą pristatys ir solistas, atliksiantis **Erodo ariją „Ce breuvage pourrait... Vision fugitive**“ iš Massenet operos „Erodiada“. Joje Erodas dainuoja apie savo aistrą Salomei.

Programoje skambės ir keli Verdi operų fragmentai. Orkestras atliks **baleto muziką iš operos „Makbetas“ 1 ir 3 veiksmų**, o Th. Hampsonas dainuos dramatišką **Rodrigo mirties sceną iš operos „Don Karlas**“. Šis kūrinys pasirinktas neatsitiktinai: ilgus metus baritonas garsėjo būtent meistriškai atliekamu Rodrigo vaidmeniu.

Neabejotinai vienas ryškiausių vienietiškos operetės aukso amžiaus kompozitorių buvo Leháras. Vos atvykęs į Vieną XX a. pradžioje, jis gavo užsakymą parašyti valsą Vienos karnavalui – taip gimė jo melodingas, nuostabiai orkestruotas „**Gold und Silber**“, žėrintis visu to meto Vienos spindesiu. O Th. Hampsonas primins vieną žymiausių Leháro kūrinių – operetę „Linksmoji našlė“, atlikdamas **Danilo ariją „O Vaterland du machst bei Tag**“.

Baritonas garsėja kaip įtaigus amerikietiškos muzikos interpretuotojas, tad gala koncerto kulminacijai pasirinkta amerikiečių kompozitorių kūryba. Niekada nemiegantis Niujorkas masina žmonių visame pasaulyje vaizduotę. Išskirtinė XX a. Niujorko asmenybė – dirigentas ir kompozitorius Leonardas Bernsteinas, jo legenda šio miesto muzikos pasaulyje sklinda iki šiol. Skambės du fragmentai iš jo miuziklo „Apie miestą“, prabylančio apie spindinčią Niujorko pusę. Į nuolatos šurmuliuojančią „Times“ aikštę nukels orkestras su pjese „**Times Square**“. O Th. Hampsonas **Gabėjaus dainoje „Lonely Town**“ apdainuos vienišo jūreivio dailį niujorkietiška triukšme.

Kitas amerikietiškas kūrinys – Porterio miuziklas „Pabučiuok mane, Keit“, vadinamas kompozitoriaus atsaku į Rodgerso ir Hammersteino „Oklahomą!“. 1948 m. pirmąsyk suskambęs miuziklas Brodvėje buvo parodytas daugiau nei 1000 kartų. Petručijo, pagrindinis veikėjas, savo komiškoje dainoje „**Where is the Life that Late I Led**“ liūdnai atsisveikina su viengungio gyvenimu. Vakarą užbaigs dvi ypač populiarios Porterio dainos – „**In the Still of the Night**“ ir „**Begin the Beguine**“.

Baritonas garsėja kaip įtaigus amerikietiškos muzikos interpretuotojas, tad gala koncerto kulminacijai pasirinkta amerikiečių kompozitorių kūryba.

June 2, Sunday, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Concert Hall

CREDO IN PACE

LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

(artistic director and principal conductor Modestas Pitrenas)

KAUNAS STATE CHOIR

(artistic director and principal conductor Robertas Šervenikas)

Soloists:

SHEKU KANNEH-MASON (cello, United Kingdom)

DMITRI LEVKOVICH (piano; Ukraine, Canada)

Conductor:

ROBERTAS ŠERVENIKAS

Programme:

I

KRZYSZTOF PENDERECKI (1933–2020)

'Chaconne' from *Polish Requiem* for soloists, choir and orchestra (2005)

MIECZYŚLAW WEINBERG (1919–1996)

Concerto for cello and orchestra in C minor, Op. 43 (1948)

Adagio

Moderato

Allegro. Cadenza

Adagio

Soloist: SHEKU KANNEH-MASON (cello)

II

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)

Choral Fantasy for piano, choir and orchestra, Op. 80 (1808)

Adagio

Finale. Allegro

ARVO PÄRT (b. 1935)

Credo for piano, choir and orchestra (1968)

Soloist: DMITRI LEVKOVICH (piano)

LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

KAUNAS STATE CHOIR

Conductor: ROBERTAS ŠERVENIKAS

The Vilnius Festival begins its musical odyssey on a lyrically hopeful note: all the works to be performed in the concert are linked by the leitmotif of faith and peace, which is symbolically embodied not only in the music in the concert, but also in the title 'Credo in pace' (I believe in peace).

Krzysztof Penderecki dedicated his *Polish Requiem* to the heroes and victims of Poland. 'Chaconne', the Baroque movement of the opus, is performed at various events to honour the memory of great personalities in the Polish nation.

The life of **Mieczysław Weinberg**, a Jewish composer born in Poland, was marked by the horrors of the Holocaust, which found an echo in the composer's Neoclassical style, approaching an abstract, lyrical reflection on liturgy.

Ludwig van Beethoven's *Choral Fantasy* is akin to an introduction to his famous Symphony No 9 in D minor, guiding mankind towards an idealistic brotherhood.

The concert culminates with **Arvo Pärt's** *Credo*, one of the composer's most dramatic works, the text and music of which symbolically unite the conflicting worlds of good and evil.

Dmitri Levkovich, a Ukrainian-born pianist living in Canada, studied the piano under the legendary Armenian pianist Sergei Babayan. The renowned German daily *Frankfurter Allgemeine Zeitung* has praised his artistic sophistication, while critics writing in *American Record Guide*, America's oldest Classical music review magazine, have noted the pianist's very mature perception of music.

Levkovich has given concerts at the renowned Carnegie Hall, the Théâtre des Champs Elysées in Paris, the Berlin Philharmonic, the Frankfurt Staatsoper, and the Beijing National Arts Centre, and has performed more than 30 different piano concertos with the Cleveland, Utah, Chinese National, Dresden Philharmonic, Frankfurt Radio, and other orchestras. He is a prize-winner in numerous international competitions in Germany, China, Portugal, Italy and the USA.

A graduate of the Royal Academy of Music in London, the cellist **Sheku Kanneh-Mason** rose to fame in 2016 as winner of the BBC Young Musician Award. Since his debut in 2017, he has performed annually at the BBC Proms, the world's biggest Classical music festival.

He has appeared with the London Mozart Players, the Paris Chamber Orchestra, the Royal Northern Sinfonia, Camerata Salzburg, the Hallé Orchestra, the Royal Scottish National Orchestra, the Philadelphia Orchestra, the Los Angeles Chamber Orchestra, the Toronto Symphony Orchestra, the Boston Symphony Orchestra, the São Paulo Symphony Orchestra, and the City of Birmingham Symphony Orchestra. He has given recitals at the Wigmore Hall in London and the Louvre in Paris. In 2018, he played at the wedding of the Duke and Duchess of Sussex. Kanneh-Mason is not only an accomplished cellist, but also an arranger and composer, with collections of his repertoire published by Faber Music.

June 5, Wednesday, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Concert Hall

MISSION POSSIBLE

MARC-ANDRÉ HAMELIN

(piano, Canada)

Programme:**I**

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)

Piano sonata, Op. 106, in B flat major (*Große Sonate für das Hammerklavier*, 1817–1818)*Allegro**Scherzo. Assai vivace**Adagio sostenuto**Introduzione. Largo – Fuga: Allegro risoluto***II**

ROBERT SCHUMANN (1810–1856)

Waldszenen, Op. 82 (*Forest Scenes*, 1848–1849)*Eintritt* (Entry)*Jäger auf der Lauer* (Hunter on the Lookout)*Einsame Blumen* (Lonely Flowers)*Verrufene Stelle* (Haunted Place)*Freundliche Landschaft* (Friendly Landscape)*Herberge* (Wayside Inn)*Vogel als Prophet* (Bird as Prophet)*Jagdlied* (Hunting Song)*Abschied* (Farewell)

MAURICE RAVEL (1875–1937)

Gaspard de la nuit, M. 55 (*Gaspard of the Night*, 1908)*Ondine**Le Gibet* (The Gallows)*Scarbo* (The Gremlin)

Performer: MARC-ANDRÉ HAMELIN (piano)

Mission Possible suits only a master like **Marc-André Hamelin!** The Montreal-born, Boston-based celebrity has been called by the *New York Times* ‘a performer of almost superhuman technical skill’. Hamelin has given recitals in the world’s greatest concert halls and festivals, he has received 11 Grammy nominations, won an Ontario Arts Foundation award and other honours and Canadian state medals, as well as the admiration of audiences worldwide, which all confirm that these are not empty words.

Hamelin is an exclusive artist for Hyperion Records, with a discography of more than 70 albums (solo, orchestral and chamber works), and a wide stylistic horizon, ranging from Carl Philipp Emanuel Bach’s sonatas and rondos, to William Bolcom’s ragtime.

Having mastered the most difficult Classical opuses, praised for his refined sound palette, sense of humour, and, according to critics, the ‘chameleon’s ability to persuade’, he is also known as a successor to the famous ragtime maestro James P. Johnson.

‘Is there another pianist in the world who, after presenting us with the revelatory two-record C.P.E.E. Bach’s review, could so skilfully look back to the ragtime of the late 20th century? This man is a marvel,’ wrote the respectable *Gramophone*.

Hamelin invites the Vilnius Festival audience to hear his reading of great Classical, Romantic and Impressionist opuses, which not every pianist turns to, because of their musical and intellectual depth, and the technical challenges: some of them are described by performers as ‘simply unplayable’.

Mission Possible suits only a master like Marc-André Hamelin! The Montreal-born, Boston-based celebrity has been called by the *New York Times* ‘a performer of almost superhuman technical skill’.

June 7, Friday, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Concert Hall

THREE HEROES: WAGNER, LISZT, STRAUSS

LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

(artistic director and principal conductor Modestas Pitrenas)

Soloist:

YOAV LEVANON (piano, Israel)

Conductor:

VICTORIEN VANOOSTEN (France)

Programme:

I

RICHARD WAGNER (1813–1883)

Overture to the opera *Parsifal* (1882)

FERENC LISZT (1811–1886)

Concerto for piano and orchestra No 1 in E flat major, S. 124 (1849)

Allegro maestoso. Tempo giusto

Quasi adagio

Allegretto vivace. Allegro animato

Allegro marziale animato

Soloist: YOAV LEVANON (piano)

II

RICHARD STRAUSS (1864–1949)

Symphonic poem *Ein Heldenleben*, Op. 40 (*A Hero's Life*, 1898)

Soloist: RASA VOSYLIŪTĖ (violin)

LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

Conductor: VICTORIEN VANOOSTEN

'Fantastic' is how musicians from the Lithuanian National Symphony Orchestra described the French master of the baton **Victorien Vanoosten**. Audiences who have attended several concerts conducted by him at the National Philharmonic Hall agree. Vanoosten grew up in Lille, and studied the piano at the Paris Conservatoire, conducting in Paris and Helsinki. In 2016 he won the ADAMI Conducting Competition.

Vanoosten has been invited to conduct the Paris Chamber Orchestra, the Berlin Staatskapelle, the Vienna Tonkünstler, and the Orchestre Métropolitain de Montréal. His most recent projects include productions of Bizet's *The Pearl Fishers* and *Carmen*, Massenet's *Thaïs*, and Flotow's *Martha*, in Toulouse, Berlin, Marseille and Frankfurt. The conductor has been awarded the Order of Merit of the French Republic for his contribution to French culture.

'At 19 years old, the Israeli pianist **Yoav Levanon** is already showing great maturity,' is how *Frankfurter Allgemeine Zeitung* commented on the young musician's spectacular performance in front of 25,000 spectators and almost half a million television viewers at the 2022 Europa Open Air Concert in Frankfurt.

The pianist has performed at the Concertgebouw in Amsterdam, the Boulez Hall in Berlin, the Prinzregententheater in Munich, the Tonhalle in Zurich, the Elbe Philharmonic Hall in Hamburg, and the Piano Summit presented by Martha Argerich at Elmau Castle. He has recorded Liszt's piano concertos for Warner Classics.

Levanon first appeared on the stage at the age of four. He won the National Piano Competition in Israel at the age of five, and the Gold Medal at the International Piano Competition in the USA at the age of six. He has already performed at Carnegie Hall in New York.

This Vilnius Festival concert features three amazing heroes. The first is Parsifal, the saviour of the world, the hero of the last eponymous drama-mystery by the opera reformer **Richard Wagner**. The overture to this opera could be called a symphonic poem.

The Concerto for piano No 1 by the great romantic composer **Ferenc Liszt** is often described as a musical novel. The development of the material resembles a rhapsodic storytelling: the piano solemnly recites its part as if it were an authoritative orator, plunges into melodic twists and turns like a youthful romantic hero, and then explodes into a blazing virtuosity that requires special technique.

Unlike his other works in the genre, **Richard Strauss'** symphonic poem *Ein Heldenleben* (*A Hero's Life*) has no literary source, which has given rise to all sorts of speculation: who is this hero? The composer once confessed that an epigraph to the work could read: 'Through struggle to perfection of spirit, achieved at the cost of painful losses.'

June 9, Sunday, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Concert Hall

LITHUANIA MEETS UKRAINE

VILNIUS STRING QUARTET:

DALIA KUZNECOVAITĖ (violin)

ALGIRDAS ŠOCHAS (violin)

KRISTINA ANUSEVIČIŪTĖ (viola)

VIKTOR REKALO (cello)

UKRAINIAN SOLOISTS QUARTET:

DMYTRO UDOVYCHENKO (violin)

VALERYI SOKOLOV (violin)

NATALIIA KULEBA (viola)

OLEKSYI SHADRIN (cello)

Programme:**I**

BORIS LYATOSHINSKY (1895–1968)
 String quartet No 2, Op. 4, in A major (1922)
Allegro non troppo
Intermezzo. Molto lento
Allegro vivace a leggiero
Allegro molto

Performers: UKRAINIAN SOLOISTS QUARTET

OSVALDAS BALAKAUSKAS (b. 1937)
 String quartet No 3 (1998)

Performers: VILNIUS STRING QUARTET

II

FELIX MENDELSSOHN (1809–1847)
 String octet, Op. 20, in E flat major (1825)
Allegro moderato con fuoco
Andante
Scherzo. Allegro leggierissimo
Presto

Performers:

DMYTRO UDovyCHENKO (first violin)
 DALIA KUZNECOVAITĖ (second violin)
 VALERYI SOKOLOV (third violin)
 ALGIRDAS ŠOCHAS (fourth violin)
 NATALIJA KULEBA (first viola)
 KRISTINA ANUSEVIČIŪTĖ (second viola)
 OLEKSYI SHADRIN (first cello)
 VIKTOR REKALO (second cello)

This concert reflects the deep ties and creative relationship between Lithuanian and Ukrainian musicians. One of the most striking examples of this is the composer **Osvaldas Balakauskas**. 'He came back to Vilnius after graduating not from the Moscow or Leningrad Conservatoire, but from the Kiev Conservatoire, where he studied under Professor Lyatoshinsky. He did not immediately return to his homeland, but lived in Kiev for a while, because from the very first year of his studies, he developed a kinship with the Ukrainian modernist underground, i.e. informal, dissident composers. This was not only a group of great talents, but also a kind of aesthetic community that categorically broke all ties with Soviet aesthetics and turned for inspiration to modern Western music,' Donatas Katkus wrote. Balakauskas has mentioned in an interview his esteemed professor **Boris Lyatoshinsky** as one of the most tolerant teachers of composition of all time.

The concert therefore features works by both Lyatoshinsky, who is considered the father of modern Ukrainian music, and Balakauskas. The two opuses are separated by more than 70 years. Lyatoshinsky's Classical, melodic and dramatic String quartet No 2, decorated with oriental motifs and Impressionist colours, and Balakauskas' String quartet No 3, the constructive logic of which is elegantly overshadowed by rhythms, harmony and improvisation that are characteristic of jazz.

The final highlight of the evening, the String octet by the Romantic composer **Felix Mendelssohn**, symbolises the communion between musicians of the two nations. It will feature the **Vilnius String Quartet**, a winner of the Lithuanian National Prize and the Baltic Assembly Prize, and guests from Ukraine. These are laureates of prestigious competitions, talented performers who perform as soloists all over the world. The numerous achievements of **Dmytro Udovychenko** include the title of laureate of the Fifth Yascha Heifetz Competition in Lithuania (2017), and concerts with Ukrainian orchestras, the Brandenburger Symphoniker, the Slovak Sinfonietta, the Sønderjyllands Symphoniker, and the Radiophilharmonie of the NDR. **Valeryi Sokolov** is a prize-winner of the George Enescu Competition in Bucharest, and has collaborated with symphony orchestras such as Berlin's Konzerthausorchester, the Royal Philharmonic, Cleveland, BBC, City of Birmingham, Tokyo, Seoul, Monte Carlo, and Istanbul orchestras, and has been an artist-in-residence with the Filarmonica Arturo Toscanini. **Nataliia Kuleba**, a winner of the 21st Century Art Competition and the J. Stankovich Competition, principal viola with the National Academic Symphony Orchestra of Ukraine, now resides in Vienna (Austria) and is a guest member of the Vienna Radio (RSO), Tonkünstler and Vienna State Opera orchestras. The cellist **Oleksyi Shadrin**, who has already played chamber music in Vilnius, won the fourth prize at the prestigious Queen Elisabeth Competition in Brussels, as well as being a finalist and prize-winner of competitions in Kiev, Prague and Budapest, and has performed with various orchestras from Ukraine, Montpellier National Opera, the Südwestdeutsche Philharmonie in Constance, the Berliner Philharmoniker, and the NDR Radiophilharmonie.

Mano kava – EKOLOGIŠKA

Visa CAFFEINE
kava - EKOLOGIŠKA

June 11, Tuesday, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Concert Hall

LONG LIVE THE KING!

Vocal sextet **THE KING'S SINGERS** (United Kingdom):

PATRICK DUNACHIE (first countertenor)

EDWARD BUTTON (second countertenor)

JULIAN GREGORY (tenor)

CHRISTOPHER BRUERTON (first baritone)

NICK ASHBY (second baritone)

JONATHAN HOWARD (bass)

Programme:**I****Fair Oriana:**

WILLIAM BYRD (1543–1623)

O Lord, Make thy Servant Elizabeth, our Queen (1580)

MICHAEL EAST (1580–1648)

Hence Stars too Dim of Light (1601)

MICHAEL CAVENDISH (1565–1628)

Come, Gentle Swains (1601)

Coronation of Her Majesty Queen Elizabeth II:

JOHN REDFORD (1500–1547)

Rejoice in the Lord Always (1545)

RALPH VAUGHAN WILLIAMS (1872–1957)

O Taste and See (1953)

WILLIAM BYRD (1543–1623)

Non vos relinquam (1607)

A Modern Oriana:

HOWARD GOODALL (b. 1958)

All the Queen's Horses (2002)

JOCELYN POOK (g. 1960)

Mobile (2002)

A Nation Mourns:

CHARLES HUBERT PARRY (1848–1918)

My Soul, there is a Country (1919)

JUDITH WEIR (b. 1954)

Like as the Hart (2002)

HENRY PURCELL (1695–1659)

Thou Knowest, Lord, the Secrets of our Hearts (1695)

Coronation of His Majesty King Charles III:

Come, Holy Ghost (plainchant)

PAUL MEALOR (b. 1975)

Coronation Kyrie (2023)

THOMAS WEELKES (1576–1623)

O Lord, Grant the King a Long Life (1559)

II

God Save The King (traditional, 17th-century)

PAUL DRAYTON (b. 1944)

A Rough Guide to the Royal Succession (2012)

Songs in close harmony:

A selection of audience favourites and new surprises from the treasure trove of pop, jazz, folk and spiritual arrangements that The King's Singers have built up over their 55-year history. This year, The King's Singers are also celebrating some of the most famous songs connected with history and the Royal Family.

Performers: THE KING'S SINGERS

The vocal sextet **The King's Singers** have been at the forefront of a *cappella* singing for more than five decades. The group is renowned for its unparalleled vocal technique, musicality and versatility, which is reflected in its unique repertoire and collaboration with other luminaries of the music world. The King's Singers have won many prestigious awards, such as two Grammys, an Emmy, and an induction into the Gramophone Hall of Fame. Whatever they sing, they are always recognisable by their clear intonation, impeccable vocal harmonies, perfect articulation, and incredible precision.

Long Live the King! was designed to celebrate the accession to the throne of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland of King Charles III, as well as the contribution to the country's history of Queen Elizabeth II. Music has been at the heart of all celebrations of the British monarchy for more than 500 years, and much of the finest British choral music was composed specifically for religious ceremonies and celebrations of the Royal Family.

'As The King's Singers, we feel honoured to be able to share this wonderful music with audiences across the world at this historic royal turning point, as musical ambassadors for the United Kingdom, our King, and our rich choral history,' say the members of The King's Singers.

The concert takes the listeners in stages through the history of British monarchs and choral music. The first is a dedication to Queen Elizabeth I, set to madrigals by Renaissance composers from the collection *The Triumphs of Oriana*, which glorifies the monarch, referred to as Oriana in the texts of madrigals. The second features opuses by English Renaissance composers for the coronation of Queen Elizabeth II, and a motet by the 20th-century composer Ralph Vaughan Williams, written specially for the occasion. The third is a tribute to the Queen by contemporary British composers. The fourth features works by Renaissance and modern British composers performed at the funeral of Elizabeth II. The fifth, celebrating the accession of King Charles III, features Renaissance and modern compositions on liturgical texts. This musical journey concludes with a witty musical reflection on the history of British monarchs.

June 13, Thursday, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Concert Hall

REQUIEM IN MEMORIAM STASYS LOZORAITIS

Vilnius City Municipality **ST CHRISTOPHER CHAMBER ORCHESTRA**
(artistic director and principal conductor Modestas Barkauskas)

Vilnius City Municipality Choir **JAUNA MUZIKA**
(artistic director and conductor Vaclovas Augustinas)

Soloist:
GABRIELĖ KUPŠYTĖ (mezzo-soprano)

Conductor:
MODESTAS BARKAUSKAS

Programme:

OSVALDAS BALAKAUSKAS (b. 1937)

Requiem in Memoriam Stasys Lozoraitis (a liturgical text, 1995)*Requiem**Dies irae**Tuba mirum**Rex tremendae**Recordare**Confutatis**Domine Jesu**Hostias**Sanctus**Benedictus**Lacrymosa**Agnus Dei*

Soloist: GABRIELĖ KUPŠYTĖ (mezzo-soprano)

ST CHRISTOPHER CHAMBER ORCHESTRA

JAUNA MUZIKA choir

Conductor: MODESTAS BARKAUSKAS

In 1995, Osvaldas Balakauskas, one of Lithuania's foremost composers, wrote *Requiem in Memoriam Stasys Lozoraitis*, expressing his deep respect for the diplomat, who was, in the composer's words, 'a fighter for freedom, an example of honour and nobility'.

The Lithuanian diplomat, public figure and 'President of Hope' **Stasys Lozoraitis** died in Washington DC on 13 June 1994, exactly 30 years ago. It is said that his greatest achievement was on 11 March 1990: when the Supreme Council of Lithuania was debating when to declare the country's independence, a call to Stasys Lozoraitis, the head of the Lithuanian Diplomatic Service in Washington DC during the Soviet occupation, was the deciding factor.

In 1995, **Osvaldas Balakauskas**, one of Lithuania's foremost composers, wrote *Requiem in Memoriam Stasys Lozoraitis* for mezzo-soprano, choir and chamber orchestra, expressing his deep respect for the diplomat, who was, in the composer's words, 'a fighter for freedom, an example of honour and nobility'.

According to the musicologist Beata Baublinskienė, 'This is not a monumental work; rather, it is chamber-like and intimate, redolent of God-centred Medieval spirituality and the quiet contemplation of death and mourning, full of consonant lucidity.' The composer said in an interview: 'I don't think death is a problem. We don't solve it. It is inexorable, and is always solved for us [...] It is a condition of life.' In this work, he refers to the Medieval liturgical music tradition, Gregorian chant, organum, and Ars Nova motets, although he does not follow the canonical structure of the requiem mass. 'It is more old-fashioned than even Palestrina. The "simplicity" of the music in this work is indeed very affecting and profound.'

In September 1995, five movements from the requiem were performed at the Bratislavia Cantans festival of cantatas and oratorios in Wrocław (by the St Christopher Chamber Orchestra, the Aidija Choir and Judita Leitaitė, conducted by Donatas Katkus). The première of the complete work took place in Vilnius in March 1996. In 2004, Naxos, one of the largest music record labels, released a CD of the work.

In tonight's concert, it will be performed by the St Christopher Chamber Orchestra and the Jauna Muzika Choir, who recorded the CD. The mezzo-soprano part will be sung by Gabrielė Kupšytė, who currently appears mainly on foreign stages. Modestas Barkauskas, a winner of international competitions and artistic director of the St Christopher Orchestra, will take to the podium.

June 16, Sunday, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Concert Hall

HARMONY GARDEN

IL GIARDINO ARMONICO ensemble (Italy)

Artistic director, soloist and conductor:

GIOVANNI ANTONINI (chalmereau, recorder; Italy)

Soloist:

GIOVANNI SOLLIMA (cello, Italy)

Programme:

I

DOMENICO SARRO (1679–1744)

Concerto in A minor for recorder, strings and basso continuo

Largo

Allegro

Laghetto

Spiritoso

LEONARDO LEO (1694–1744)

Concerto in D minor for cello, strings and basso continuo, L. 60

Andante grazioso

Con spirito

Amoroso

Allegro

LUIGI BOCCHERINI (1743–1805)

La musica notturna delle strade di Madrid (*Night Music of the Streets of Madrid*) for strings, G. 324 (1780)

Le campane dell'Ave Maria

Il tamburo dei Soldati

Minuetto dei Ciechi

Il Rosario

Passa Calle

Il tamburo

Ritirata

II

GEORG PHILIPP TELEMANN (1681–1767)

Concerto in D minor for two chalumeaux, strings and basso continuo, TWV 52:d1

Largo

Allegro

Adagio

Vivace

ANTONIO VIVALDI (1678–1741)

Concerto in A minor for cello, strings and basso continuo, RV 420

Andante

Adagio

Allegro

GIOVANNI SOLLIMA (b. 1962)

Passa Calle XXI for two chalumeaux, cello, strings and basso continuo (2021 version)

Lento con libertà

Allegro

Siciliana

Presto

Soloist: GIOVANNI SOLLIMA (cello)

Soloist and conductor: GIOVANNI ANTONINI (chalumeau, recorder)

IL GIARDINO ARMONICO ensemble

Having won worldwide recognition and received excellent reviews, and having established itself among the most important early music ensembles in their almost 40 years of existence, **Il Giardino Armonico** return once again to the Vilnius Festival. Their concert performances and productions of Baroque operas have attracted packed houses, and their recordings on Teldec Classics and Decca have won Grammy, Gramophone, Le Choc de l'année and Diapason d'Or awards. The ensemble have performed with soloists such as Cecilia Bartoli, Isabelle Faust, Giuliano Carmignola, Christophe Coin, Katia and Marielle Labèque, and Avi Avitalis.

The ensemble's leader, conductor and flautist **Giovanni Antonini** is praised for his extraordinary playing and his enchanting charisma. He conveys his sense of music with his whole body. Antonini is invited to play with various ensembles as an authority on early music, and is the artistic director of the Wratislavia Cantans festival in Wrocław. He has appeared as a conductor with the Berlin Philharmonic, Amsterdam Concertgebouw, Zurich Tonhalle, Salzburg Mozarteum, Leipzig Gewandhaus and London Symphony orchestras, and has produced operas at the Teatro alla Scala in Milan, the Salzburg Festival, and the Zurich Opera House.

The cellist **Giovanni Sollima** has collaborated with some of the world's best-known musicians, including Yo-Yo Ma, Riccardo Muti, Claudio Abbado and Martha Argerich. As a composer, he is regarded as a post-minimalist, combining elements of jazz and rock in an original way.

Moreover, he does not shy away from unusual ways of performing. His works have been performed at venues such as Teatro alla Scala and the New York Knitting Factory. One concert was held at an altitude of three and a half kilometres in the Italian Alps, where he played a cello made of ice. Tonight, alongside works by 17th and 18th-century composers, the audience will hear Sollima's opus *Passa Calle XXI* for two chalumeaux, cello, strings and basso continuo.

June 19, Wednesday, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Concert Hall

A NEW SOUND TO THE MASTERPIECES

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Artistic director, soloist and conductor:

SERGEJ KRYLOV (violin)

Soloist:

ANNA GENIUŠIENĖ (piano)

Programme:

I

ANTANAS REKAŠIUS (1928–2003)

Muzika styginiams (Music for Strings) No 2 (1992/1999)

Allegro molto espressivo

Allegretto

Presto

JOSEPH HAYDN (1732–1809)

Symphony No 43 in E flat major, Hob. I:43 (*Mercury*, 1771)

Allegro

Adagio

Menuetto

Allegro

II

JOHANN NEPOMUK HUMMEL (1778–1837)

Concerto for violin, piano and orchestra in G major, Op. 17 (1805)

Allegro con brio

Andante con moto (Thema con Variazioni)

Rondo

Soloists: SERGEJ KRYLOV (violin), ANNA GENIUŠIENĖ (piano)

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Conductor: SERGEJ KRYLOV

Tonight, the **Lithuanian Chamber Orchestra** and its artistic director, violinist and conductor **Sergej Krylov** collaborate with the pianist **Anna Geniušienė**, a winner of many international competitions. She has performed at venues such as the Kennedy Center in Washington DC, Zurich's Tonhalle, Vienna's Konzerthaus, and the La Roque d'Anthéron Festival in France.

In 2022, Geniušienė won the Silver Medal at the Van Cliburn International Piano Competition in the USA. In July of the same year, *Musical America* magazine named her Young Artist of the Month, and in June 2023 her photograph graced the cover of *Pianist* magazine.

Having won first prize in the Stradivari and Kreisler competitions, Krylov has performed at the Berlin and Munich philharmonics, the Musikverein and Konzerthaus in Vienna, the Teatro alla Scala in Milan, the Suntory Hall in Tokyo, the Teatro Colón in Buenos Aires, and around the world. At the 2022 Vilnius Festival, the Lithuanian National Philharmonic Society paid special tribute to Krylov by awarding him the first-degree honorary badge 'I Serve Music'. Krylov has given more than 200 concerts around the world with the Lithuanian Chamber Orchestra.

The concert includes Austrian and Lithuanian music. **Johann Nepomuk Hummel** was a pupil of Mozart, Haydn and Salieri, a friend of Beethoven, Schubert, Goethe and Schiller, and a teacher of Mendelssohn. His music links Viennese classics with the Romantics. In tonight's concert, the Concerto in G major is characterised by light and optimism, and showcases the exquisite virtuoso texture and delicacy of both instruments. For many years, Hummel's music has been undeservedly forgotten, seemingly overshadowed by Mozart's genius, but is now being resurrected with a new life.

Joseph Haydn, the oldest of the Viennese classics, composed most of his works during his 30-year service under the Dukes of Esterházy. With concerts twice a week, there was a great need for new compositions, so Kapellmeister Haydn composed his Symphony No 43 in E flat major for one of the concerts in 1771. In the *Sturm und Drang* period, he boldly and originally experimented with various forms and harmonic means, using the refined effects of early Classical orchestral music, and imbuing his compositions with a very sensual expression.

The urban world-view of **Antanas Rekašius** determines the spontaneity of his music and its untameable expression. His compositions are full of humour, mockery and grotesque, hypertrophied stylisations of music from different eras. According to Donatas Katkus, 'This is an openly theatrical expression, a spectacle of sounds, where communication and the vividness of characters and temperament are more important. Rekašius was a poet of hypertrophy: sensualism, hysterics, nervousness, and at the same time playfulness, surprises, contrasts and oppositions.' *Music for Strings* No 2 (1999) is perhaps the composer's most frequently performed work, and is a favourite among performers and audiences due to its great zest.

June 21, Friday, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Concert Hall

THOMAS HAMPSON GALA

LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

(artistic director and principal conductor Modestas Pitrenas)

Soloist:

THOMAS HAMPSON (baritone, USA)

Conductor:

MODESTAS PITRĖNAS

Programme:**I**

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)

Excerpts from the opera *Così fan tutte*, K. 588 (1790):

Overture

Guglielmo's aria 'Rivolgete a lui lo sguardo'

Excerpts from the opera *The Marriage of Figaro*, K. 492 (1786):

Fandango scene

Count's aria 'Hai già vinta la causa!'

CHARLES GOUNOD (1818–1893)

Ballet music from the opera *Faust* (859):

Les Troyens

Danse de Phryné

JULES MASSENET (1842–1912)

Hérode's aria 'Ce breuvage pourrait ... Vision fugitive' from the opera *Hérodiade* (1881)

GIUSEPPE VERDI (1813–1901)

Ballet music from the first and the third acts of the opera *Macbeth* (1847)

Rodrigo's death scene from the opera *Don Carlos* (1867)

II

FRANZ LEHÁR (1870–1948)

Concert waltz 'Gold und Silber' (Gold and Silver), Op. 79 (1902)

Danilo's aria 'O Vaterland du machst bei Tag' from the operetta *The Merry Widow*, 1905)

COLE PORTER (1891–1964)

Petruccio's song 'Where is the Life that Late I Led' from the musical *Kiss Me Kate* (1948)

LEONARD BERNSTEIN (1918–1990)

Excerpts from the musical *On the Town* (1944)

Orchestral piece 'Times Square'

Gabey's song 'Lonely Town'

COLE PORTER (1891–1964)

The song 'In the Still of the Night' (1937)

The song 'Begin the Beguine' (1935)

Performers:

THOMAS HAMPSON (baritone)

LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

Conductor: MODESTAS PITRĖNAS

The last concert in the 28th Vilnius Festival sees the return of **Thomas Hampson**, who conquered the hearts of Lithuanian audiences in the 2022 Vilnius Festival when he performed music by Gustav Mahler with the Lithuanian National Symphony Orchestra.

The Metropolitan Opera Guild lauded Hampson as 'the Met Mastersinger'. His career as a soloist includes nearly 100 operatic roles in productions around the world, and his discography comprises nearly 200 albums, which have been nominated for or won prestigious awards, such as the Grammy, the Edison and the Grand Prix du Disque.

In 2009, the singer received the Distinguished Artistic Leadership Award from the Atlantic Council in Washington DC. He was appointed the New York Philharmonic's first-ever Artist-in-Residence. In 2010 he was honoured with a Living Legend Award by the Library of Congress for his work as a special advisor to the study and performance of music by American composers. Furthermore, he was awarded the famed Concertgebouw Prize.

This time in Lithuania, the American baritone, who has collaborated with legends of the music world such as Elisabeth Schwarzkopf, Johann Nikolaus Harnoncourt, Leonard Bernstein, Daniel Barenboim, and many others, is organising a spectacular musical fiesta, evidenced by this extraordinarily colourful concert. It is a dazzling orchestral and vocal parade, from the lively melodies of Mozart's operas *Così fan tutte* and *The Marriage of Figaro*, ballet numbers from Gounod's *Faust*, and the tragic and contemplative harmonies of Verdi's *Don Carlo*, to the witty melodies of Lehár and 20th-century souvenirs embodied in Porter's light-hearted songs and Bernstein's admiration for New York.

And who better to convey a sonorous portrait of this city that never sleeps than Thomas Hampson, one of the most prominent American baritones?

**The Metropolitan Opera Guild lauded
Hampson as 'the Met Mastersinger'.**

Bilietų pardavimo informacija

Bilietus į Filharmonijos rengiamus koncertus galima įsigyti:
 Internetu: www.filharmonija.lt
 ir www.kakava.lt
 Filharmonijos kasose, Aušros Vartų g. 5.
 Kakava.lt kasose. Visas kasų sąrašas čia:
<https://kakava.lt/kasos>
 Bilietų rezervacija tel.: +370 614 41725,
 el. p. bilietai@filharmonija.lt

Visa informacija – www.filharmonija.lt

Papildoma informacija lankytojams:

- Po trečio skambučio žiūrovai į salę neįleidžiami.
- Renginių metu fotografuoti, filmuoti ar daryti garso įrašus be organizatorių žinios draudžiama.
- Informuojame, kad organizatorius filmuoja ir fotografuoja renginį archyvavimo ir transliavimo tikslu.
- Rengėjai turi teisę keisti koncertų programas ir jų atlikėjus. Spausdinimo metu informacija teisinga. 2024 05 02

Ticketing information

Tickets to concerts at the Lithuanian National Philharmonic Hall can be obtained:
 Online: www.nationalphilharmonic.eu
 and www.kakava.lt
 In person: at the National Philharmonic Box Office, 5 Aušros Vartų St, Vilnius.
 Kakava.lt box offices. Addresses of all box offices: <https://kakava.lt/kasos>
 Reservation by telephone: +370 614 41725;
 by email: bilietai@filharmonija.lt

For more information:
www.nationalphilharmonic.eu

Visitor information:

- Latecomers are not admitted to the hall after the third chime.
- Unauthorised photographing/filming/recording on the premises is prohibited.
- For your information, the organisers will film and photograph the event for archival and broadcasting purposes.
- The organisers of the festival reserve the right to change concert programmes and performers. The information given here is correct at the time of going to press on 2 May 2024.

LIETUVOS rytas

Gyvybiškai svarbus

www.lrytas.lt/prenumerata

Tekstus parengė / Text editors Rasa Murauskaitė-Juškienė

Spec. redaktorės / Editors
Justa Adomonytė-Šlekaitienė, Laimutė Ligeikaitė,
Justina Paltanavičiūtė, Rima Povilionienė, Skirmantė Valiulytė

Kalbos redaktorė / Copy-editor Rita Markulienė

Vertėja / Translator Sonata Zubovienė

Anglų kalbos redaktorius / English language copy-editor
Joseph Everatt

Dizaineris / Designer Kazimieras Dainovskis

Nuotraukų autoriai / Photograph credits:
Ollie Ali, David Ausserhofer, Marco Borrelli, Canetty Clarke, Kemal Mehmet Girgin,
Tomas Juškaitis, Frances Marshall, „Marshall Light Studio“, Dmitrijus Matvejevas,
Łukasz Rajchert, Ludo Segers, Germain Verhille

Vilniaus festivalio repertuaras Jūsų mobiliajame telefone

For the repertoire on your mobile phone

VILNIAUS FESTIVALIS

www.vilniusfestival.lt

LIETUVOS NACIONALINĖ FILHARMONIJA

www.filharmonija.lt

Aušros Vartų g. 5, LT-01304 Vilnius

Bilietai kasų tel.: +370 614 41725, el. p. bilietai@filharmonija.lt

LITHUANIAN NATIONAL PHILHARMONIC SOCIETY

www.nationalphilharmonic.eu

5 Aušros Vartų St, Vilnius LT-01304

Box Office tel: +370 614 41725, email: bilietai@filharmonija.lt

VILNIAUS FESTIVALIAI

www.vilniusfestivals.lt

Ašmenos g. 8, LT-01135 Vilnius

Tel. / faks. (+370 5) 212 7364, el. p. info@vilniusfestivals.lt

VILNIUS FESTIVALS

www.vilniusfestivals.lt

8 Ašmenos St, Vilnius LT-01135

Tel. / faks. (+370 5) 212 7364, email: info@vilniusfestivals.lt

Spausdino / Printed by
UAB „Mardosų spaustuvė“

Naujienos socialiniuose tinkluose

For news, visit social media sites:

FESTIVALIO RENGĖJAI / ORGANISERS OF THE FESTIVAL:

PARTNERIAI / PARTNERS:

Juozas ir Laima
MAGELINSKAI

VILNIAUS FESTIVALIO
KONCERTAI

Bilietus platina

kakava.lt

www.vilniusfestival.lt